t 149
149
854

Գ. Լ. Լ. Գ.

Ա. Ո. Ա. Ն. Ց.

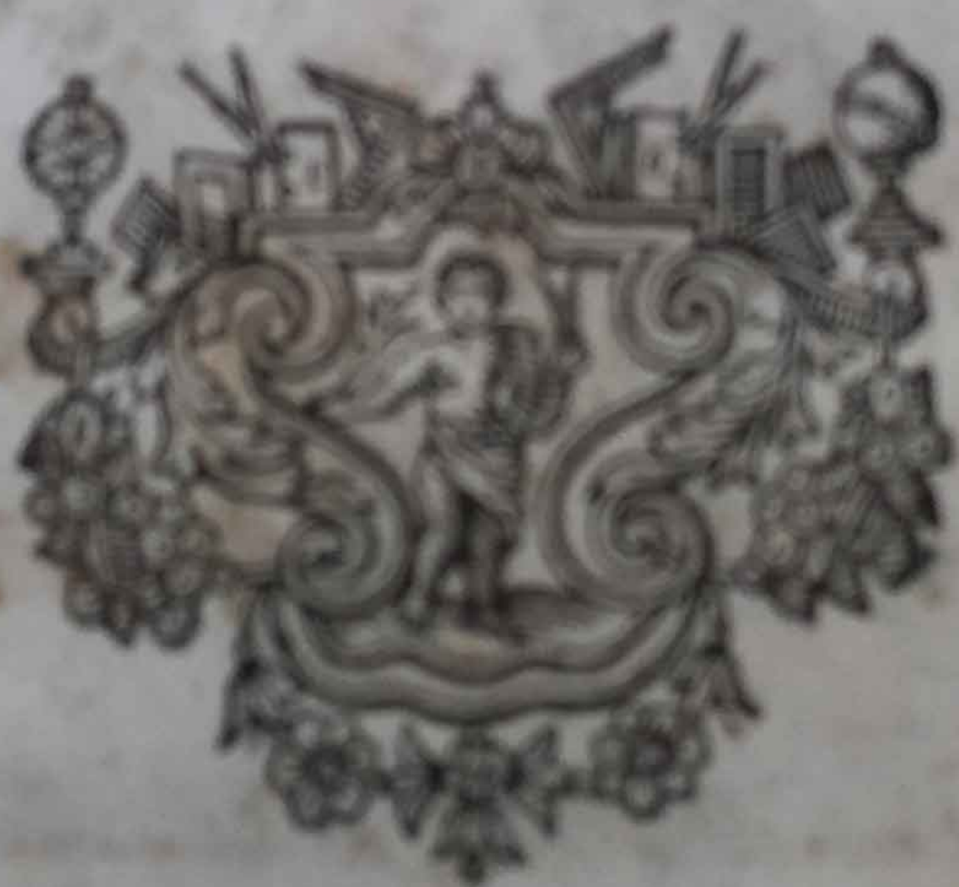

Ա-4. Տ№. 1734 Ա-Տ-4 20
Գ. Ա. Լ. Ե. Լ. Տ. Լ. Գ.
2 23.7
Ա ո.

Le Purgatoire [illegible] est une [illegible] qui [illegible] 3 [illegible] 10. 10
Le Purgatoire [illegible] est une [illegible] qui [illegible] 3 [illegible] 10. 10

ԳՐՔՐ ԱՌԱՔԱՑԻ։

Ոմանք նեռատեցեալք Արեալէ Յորմարդեան։

Գլուխ Ա՝ոսկանեցւոյ։

1 Առաքէ Յովհաննէս Ոսկոյ Գրաբէրէ։
Ա՝ըտայէ Խորհէլէ։

2 Ե՛ղե՛զի՛ք՝ ո՛ր-
մանաւուրեան և՝ զիարան։
խմանալ զբանս Տանչա
ւոյ։ * Ընդունել զբար
ձուճածս թանկս, և սիտ
ասնուլ զարդարուրեն
չհամարիս։ և ուղղել զիրաւուռնս։

* Օր ասացեալ անամուլսայ զկտրատե- 4
սուլն . մանկանց ասլայոց զմիտս և-
զհանդիսարս ։ * Ասոց երբև լսէիցէ ի- 5
մմասուանն, իմասանոտպոյն լինել ։ նոյն
ա հանդիսարեցոյն է, զատաջնորդուլթիւն
ասացեալ ։ * Ի միտ առեալ զատաքս և 6
զբանս խորհրդս, զձառս իմասանոյ՝ և
զատաքականդ ։ * ‖ Ակնկալեալ իմասատուլթե 7
Գործ. Երկիրուլ Տ՚ն ։ հանձար բարի առնել
Ա. 10. 10. ցոսն՝ որք առնեն զնա ։ պաշտօն բարի
Ա. 6. 1. ա. Ի՚ծ ակնկալեն զգօնուլթե ։ զիմաս-
տուլթի և զխրատս առնպարհշտաք անգա
նեն ։ * Ի ուր ոմանք խրատուս հօր 8
քոյ՝ և մի մերժեր զօրէնս մօր քոյ ։
* Օր պատկ շնորհաց ընկալցին՝ իգը 9
լուին քո . և մանեակ ոսկի՝ ի պարանոցի
քումմ ։ * Որդեակ՝ մի խաբեսցեն զքեզ 10
արք ամնպարհշտք . և մի ախորժեսցիս ։
* Եթե կոչեսցեն զքեզ՝ և ասասցեն . 11
Եկ ընդ մեզ՝ կացուք լեր արեան . ծած-
կեսցուք յերկրի զայր արդար՝ ի տարա
պարտուց ։ * Կլցուք զնա կենդանւոյն 12
Հեր. Ա. 11. 38. Եբր. 11. 13. 37. Ա. Պետ. 3. 18. 4. 6.
Ա. Կոր. 15. 20. 23. Կող. 1. 18. Ա. Թես. 4. 14. Յայտ. 1. 5. 18.
Ա. Կոր. 15. 3. Գաղ. 1. 4. Եբր. 9. 28. Ա. Պետ. 2. 24. 3. 18. Ա. Յովհ. 2. 2. 4. 10.
Ա. Կոր. 15. 4. Ա. Թես. 4. 14. Յայտ. 1. 18.
Ա. Կոր. 15. 5. Մատթ. 28. 16. Մարկ. 16. 14. Ղուկ. 24. 34. Ա. Կոր. 15. 5.
Ա. Կոր. 15. 6. Մատթ. 28. 10. Մարկ. 16. 7. Ղուկ. 24. 6. Ա. Կոր. 15. 6.
Ա. Կոր. 15. 7. Մատթ. 28. 16. Մարկ. 16. 14. Ղուկ. 24. 34. Ա. Կոր. 15. 5.
Ա. Կոր. 15. 8. Գործ. 1. 3. 9. 10. 22. 6. 26. 13. Ա. Կոր. 9. 1. 15. 8.
Ա. Կոր. 15. 9. Գործ. 8. 3. 9. 1. 22. 4. 26. 10. Գաղ. 1. 13. Ա. Տիմ. 1. 13.
Ա. Կոր. 15. 10. Գործ. 9. 15. 22. 21. 26. 17. Գաղ. 1. 15. 16. 2. 8.
Ա. Կոր. 15. 11. Գաղ. 1. 23. Ա. Տիմ. 1. 15. 16.
Ա. Կոր. 15. 12. Գործ. 17. 18. 32. 23. 6. 24. 15. 21. 26. 6. 8. 28. 20. Ա. Կոր. 15. 12.
Ա. Կոր. 15. 13. Գործ. 17. 31. 24. 15. 21. 26. 6. 8. Ա. Կոր. 15. 13.
Ա. Կոր. 15. 14. Գործ. 17. 31. 24. 15. 21. 26. 6. 8. Ա. Կոր. 15. 14.

ստացօք աւետեաց ։ զանձատրան ՚ի
15 միտեն ելլցի մեր ։ * Արդեաք՝ մի եր-
կար ձանձրացիմ ընդ նա . խոստացեա
16 զան զի ՚ի շաւղաց նց ։ * Օի ոտք նց
՚ի չարիս ընթանան . ‖ և երթ՚ագունք են ‖ Այագ.
17 ՚ի հեղուլզարիւնս ։ * Օի ուչ եթէ տա 13.3.
րապարտուց ձգին գործիք թուչնոց ։ Լուսց.
18 * Ապանզի նոքին իսկ որք սպանուլեն 59.7.
հալորդին, զանձեն անձանց իբրեանց Յոան.
չարիս ։ (կործանումն արանց անօրի- 3.15.
19 նաց չարէ ։) * Ա՛ւյս ձանապարհք են
ամենեցուն՝ որք գործեն զանօրէնս ։
զի անպարշտուլեքն զանձինս իբրեանց
20 առակեն ։ * Ամաստուլեն յեղս ձանա
պարհաց գալի . և ՚ի հրապարակս զհա
21 մարձակուլեն բերել ։ * Ա՛ւ՚ի գլուխս
պարապաց քարոզի . և առ դրունս հզօ
րաց յարձախէ . և ՚ի դրունս քաղաքայ
22 համարձակեալ խօսի ։ * Յորչափ ժա
մանակս անմեղքն իցեն զհետ արդա
րուլեն , մի ամաչեսցեն ։ իսկ անմիտք
ցանկացօղք լիշխանաց , ամպարշ-
տեալք առեցին զիմաստուլեանն ։
23 * ‖ Ա՛ւ՚ի զատապարտք եղեն յանդիման ‖ Լուսց.
հուլեն ։ ահաւասիկ առաջի առնեմ 65. 12.
ձեզ զհոգւոյ իմոյ պատգամն . ուսու և 66.4.
24 ցկց ձեզ զբանս իմ ։ * Ա՛նզի կոչեի՝ Լուկ.

և ուր լսէիք։ Յերկարել զբանս իմ. և
ոչ անասայիք։ * Ա.Յոլ ատեան առնէիք 25
զխորհուրդս իմ. և յանդիմանութեամբ
իմոց ոչ անասայիք։ * Ա.Յառհեաս էս 26
ծիծաղեցայց զկորստեամբ ձերով. և
ոտնհար եղէց՝ յորժամ գայցէ ձեզ նե-
ղութիւն և պաշարումն։ * Ա.Ընդ յորժամ 27
հասանիցի ձեզ յանկարծակի խռովու-
թիւն. և կործանումն՝ իբրեւ մրրիկ
գայցէ. կամ յորժամ հասցէ՛ ի
ձերայ ձեր ատեանսն։ * Ապ՝ զի կատ 28
գայցէք առ իս՝ և ես ոչ լսեցեմ ձեզ.
խնդրեցեն զիս շարք՝ և ոչ գտանիցեն։
* Օ՛ ատեցին զիմաստութիւն. և զեր 29
կիւղն ոչ ընտրեցին։ * Ընդ ոչ կա- 30
մեցան անսալ խորհրդոց իմոց. և ան-
համարհեցին զյանդիմանութիւն իմ։
* Ա.Յառհեաս կերիցեն զպտուղս ճա 31
նապարհայ իւրեանց. և իւրեանց ամ
պարշտութեքն յագեսցին։ * Փոխա- 32
նակ զի զրկեին զտղայս՝ կոտորեսցին.
և կշտամբութիւն զամպարիշտս սատա
կեսցէ։ * Ապա որ ինձ լսէ՝ բնակեսցի 33
յուսով. և դադարեսցէ աներկիւղ
յամենայն չարութենէ։

Կ.Ի։

Գլուխ Ը.

1 Այրեակ՝ եթէ ընկալեալ զպատ-
գամն պատուիրանի իմոյ ծածկեսցէ
2 ցես յանձին քումմէ: * Ոչ ուրեք իմաս-
տութեանէ ունկն քո: և առաւակեսցես ըզ
սիրտ քո՝ ի հանճար: Եւ ամենայնեսցէ
ցես զնոսա որդւոյ քումմէ՝ ի խրատ:
3 * Որ եթէ զիմաստութեն կոչեսցես՝ ի
քեզ՝ և հանճարոյ տացես զանձն քո:
4 * Եւ եթէ խնդրիցես զնա իբրև զար-
ծաթ ընտիր. և իբրև զգանձս քննես
5 ցես զնա: * Յայնժամ՝ ի մուտ առցես
զերկիւղն Տն: և զգիտութեն Աստ գըտ
6 ցես: * Որ Տր տայ գիմաստութեն. և
յերեսաց նր գիտութեն և հանճար:
7 * Եւ գանձէ ուղղաց զփրկութեն. վե
8 րակացու լինի գնացից նր: * Պահել
զձանապարհս իրաւանց. և զձանա-
պարհս երկիւղածաց իւրոց ամրացուս
9 ցէ: * Յայնժամ՝ ի մուտ առցես զար-
դարութեն և զիրաւունս. և ուղղեսցես
10 զամ՝ շաւիղս բարութեէ: * Որ եթէ
եկեսցէ իմաստութեն՝ ի սիտ քո. և
գհանճար անձին քումմէ բարի հաճարեսցի
11 ցիս լինիլ: * Խորհուրդ բարեաց զգու-

ջասպէ գէմ. և մինք սկսք պահեցեն
գէմեզ։ * Օր ապրեցուսցեն գբեզ'ի 12
Նոնասարէն՝ ջարե. և յառնէ՝ որ խո-
սէցէ և ոչինչ հաւատարիմ։ * Ա'ն որոց 13
Թողեալ են գԱնոնասարէս ուղիւղ
գնալ'ի Նոնասչէ հարցին քեզ խորհուրդք
։ (որ-
դեակ՝ մի հասցին քեզ խորհուրդք
ջարք։) * Որոց Թողեալ էցէ զուսումն 17
մանկուԹէ։ և մուսացեալ զուսման
Ա'ծեղէն։ * Օր եղ մերձ'ի մահ 18
զտուն իւր. և մօտ'ի դժոխս (ընդ երկ
բաժինս) զշաւիղս իւր։ * Ա'մենեքեան՝ 19
որք գնան ընդ նա՝ ոչ դարձցին անդ
րէն։ (այլ և'ի զղջումն ևս եկեսցեն։)
և ոչ ժամանեսցեն'ի Նոնասարէս ու-
ղիւղ։ և ոչ հասցին'ի տարեվանս կէս
դանուԹէ։ * Օր եԹէ գնասցեալ էր 20
նոցա'ի Նոնասարէս քարիս. գտանէին
արդեօք զշաւիղս արդարուԹէ, զդիւր
էրկրի։ քաղցրացեալք եղիցին գնահատէք
։ ույլ'ի ոմն։
* Օր

21 * Օն անամեղք բնակեսցին յերկրի ։ և
22 անարատք մնասցեն ՚ի նմա ։ * ‖ Զ՚ասա ‖ Յօբ. 18.17.
ապարհք ամբարշտաց կորիցեն յերկրէ։

Գլ. Ա.

1 Ա՚ղբեակ՝ զօրէն իմ մի մոռանար ։
և զբանս իմ պահեացէ սիրտ քո ։
2 *‖ Օր ընդ երկարութեն կեանց. և ամք ‖2.( ):է
կենդանութե՛ն. և խաղաղութե՛ն յաւել 8. 1. ես
3 ցին քեզ ։ *Ողորմութե՛ն և հաւատք ՚ի 30.16.
քէն մի պակասեսցին ։ այրէ զնա ընդ
պարանոց քոյ. և գրեա զնա յընդար-
4 ձակուն սրտի քոյ ։ *Եւ գտցես շնորհս.
և խոհեմութ՚ զարիս առաջի Տեառն և
5 մարդկան ։ * Ի՛ր յուսացեա՛լ ՚ի Տէր
յաւ՛ սրտե քումմէ ։ և յիմաստութե՛ն
6 քո մի հպարտանար ։ * Յաւ՛ զամե-
նայն ճանապարհս քո ծանի՛ր զնա ։ զի ուղիղ ա-
նացէ զշաւիղս քո ։ (և ոտն քո մի գայ
7 ընդ պատգէսայն ։) *‖ Ա՛ր լինիր իմաստուն ‖ Յոօմ.
քո՛ անձին քոյ ։ այլ երկի՛ր ՚ի Տէ՛. և 12. 16.
8 խոտորեա՛ց յաւ՛ չարութե՛ն ։ * Ա՛պա
բժշկութի՛ն եղիցի մարմնոյ քում. և
9 դարման ոսկերաց քոց ։ *‖ Պատի՛ւ ‖ Տօ՛է.
զՏէր ՚ի քոյոց արդար վաստակոց ։ և 4. 7.
հան նմա պտուղ ՚ի քոց արդարութե՛ն ‖ ոմ՛.
արմ՛ 14. 13.

արմատեաց։ * Օի լցցին շաբաթքդ 10
քո լիութիւն ցորենոյ. և հնձանք գի-
նեաւ քով առաւել ևս բղխեացին։
Ա Ելբայ 11 * Ա՛րդեաւք մի լքանիր՝ ի խրատուս Տ՛ն։ 11
12.5. և մի լուծանիր՝ յանդիմանեալ ի նմա
Հայտ. 12 նէ։ * Օի զոր սիրէ Տ՛ն խրատէ. տան 12
3.19. ջէ զամենայն որդի. զոր ընդունի։
* Ւ՛րանեալ է այր՝ որ եգիտ զիմաս- 13
տուն։ և մնահկանացու՝ որ ետես զՀան
ձար։ * Օի լաւ է շնորհաչուն զայն 14
գտանել. քան զգանձս ոսկւոյ և ար-
ծաթոյ։ * Պատուականագոյն է քան 15
զականս սատուրականս. (և ոչ ինչ է
ցար. որ հակառակ կայցէ նմա։ յայտ-
նի է ամենեցուն. որք մերձին առնա։)
և ամ՛ ինչ՝ որ պատուական է, չարժէ 16
զնա։ * Օի երկայն առուրք՝ և ամք կեաց
նող՝ իյաջմէ խրատ։ և յահեկէ խոր-
ժի փառք և մեծութիւն։ ի բերանոյ նո՛
բղխի արդարութիւն։ զօրհնա՝ և շտըր
մունքն՝ իլեզուի խրատ՝ կրէ։
* Ա՛նառապարհք նո՛ , չանապարհք քա 17
րեաց. և ամ՛ շաւիղք նո՛ խաղաղութիւն։
* Պայտ կեցոյց է ամենեցուն. որք պատ 18
ատարին ի նա։ և որք յեռուն ի նմա՝
երթայ ի Տ՛ն հաստատուածք։ * Ա՛ճ խրատ 19
տուն. պատ-

20 բաւուեաց զերկիրս խոտնդոտիւ * Եւ
հանձարով հերով զանդաստանդ տառա-
ուեաց։ և առնէք հասեցին զանձկրե։
21 * Ամբեակ՝ մի լքանիր։ պահեա զխոր-
22 հուրդս իմ, և զխնամատուութիւն։ * Ով
հեզդ անձն քո. և շնորհք եղիցեն՝ իմ
պարանոցի քում։ եղիցի քո ժշկութիւն ետն
մարմնոյ քում. և դարմանս ոսկերաց
23 քոց։ * Ով գնատցես յոտաւոր խոտա-
ղուեն՝ յայտ չհանատարհս քո. և ոտն
24 քո ոչ գայթագղեսցի։ * Ով երթիկ
հատիցես՝ աներկիւղ եղես։ և երթիկ
ննջիցես՝ քաղցր՝ հեգուն լինիս։
25 * Եւ ոչ երկիցես՝ ի զարհուրանաց՝ ի
վէր հասելոց ամպարշտաց. և յարշաւա
26 նաց՝ ի վերայ եկեալց։ * Ով Տէր երկի-
ցի՝ և վէր ոտ չհանատարհիս քոց։ և
հաստատեսցէ զոտն քո. զի ոչ սասա-
27 նեսցի։ * Ա՛ի յատակեր բարի առնել
կարօտեալոյն. յորժամ ձեռնհաս եղես
28 օգնել նմա։ * Ա՛ի ասիցես թէ երթ՝
և եկեալջեր. և վաղիւ տայց։ զի կարօղ դինչ էս-
ա՛ս. զինչ վաղիւն ծնանիցի քեզ։
29 * Ա՛ի նիւթեր բարեկամի քում չա-
30 րիս, ար յերկեալ և յուսացեալ եղէ՝ ի
վար-

զմարդոյ ի տապալտարտուց. զի ով ինչ
ինչ պարծիցի ձեզ։ ով առաքեսցէ ոտից
տեղոյ իմոցս հարանց եւ ով ոչ։ * եւ ով ոչ
ձեր ընդ Քրիստոսէ նոյ։ * Քանզի ով
պիղծ ի առաջի Տեառն ոչ ոք անցանիցէ ընդ
ոտս Տեառն մերոյ Յիսուսի։ * Ոչ ոք
ատելի Աստուծոյ եւ աշխարհ

6 խմոյ։ * Ար՛ի Թողուր զնա. և պատա
պարեսցի զքեզ սիրեայն զնա. և պահես
7 ցի՛ զքեզ։ * Ակիղբն զգօնութեան
առացի՛ր զիմաստութի՛ն. և յայտ առա
ցուր՛ած քո առացի՛ր զհանճար։
8 * Ե՛ւ ընդ փակեա զնոսա՝ և բարձրա
ցուսցի զքեզ. մեծարեայ զնա՝ զի զիրկս
9 արկցի զքե։ * Օ՛ի տացի զլոյս քում
զպատակ ընտրհայ. և պատուն փափկու
թե՛ վերակացու լինելի քեզ։
10 * Ի՛ւր արդեակ՝ և ընկալ զբանս իմ։
զի բազմացին ամք կենաց քոյ։ (և յա
ւելցեն ձանապարհք կենաց քոյ։)
11 * Ո՛չ ձանապարհս իմաստութե ուսու
ցանեմ քեզ. խելամուտ առնել զքեզ
12 ուղիղ շաւղաց։ * Ո՛ւր եթէ գնասցես,
ո՛չ խափանեսցին գնացք քո։ և եթէ
ընթանայցես, ո՛չ վաստակեսցիս։
13 * Յո՛ւսն հար զխրատուէ իմմէ. և մի՛
թողուցուս. այլ պահեա զնա անձին
14 քում՛ի կեանս։ *՛Ի ձանապարհս ամ
պարշտացս մի՛ երթայցես. և մի՛ նախան
ձիցիս ընդ ձանապարհս անօրինաց։
15 * Ե՛ւ՛ի սեղանոջ ուր բնակիցին՝ ընդ
այն մի՛ գնայցես. խոտորեայց՛ ի՛նոցա
16 նի՛. և խորշեայց անտի։ * Օ՛ի ո՛չ
նինջեն. եթէ ոչ յար գործեն՝. քար
ձեալ

ձեռքն քոյոնն նորցա՝ եւ սիլ նոքին։ * Ասէր 17
ասանն գիկերտոկոտքա ասնցարդեսաս ՀՅՀ։
եւ գիներտաս ասնտգինաս ՀՅՀ արքանուն։
* Ո՛ասնտարդեսն ա արգտարդաց իրքն պՀՅաս 18
ծարգին։ ասաստՀտարգնն՝ եւ Հասաստա-
քանն։ սՀինգն ասիշն ծարգնոցն։ * Ո՛ա- 19
նտարդեսն ասնցարդեսաց իտասարքնա։
եւ սիլ գիտանն՝ գիտարդ գայՀնտարգնա։
* Ասրգնտակ՝ իսնց իսնտասաս ՀՅ ասնտան։ 20
եւ իսնց քասնից սնտան գատնգնն քա։
* Օր սի ատակտասնտացին ատգիս քա քա։ 21
ատաՀնան գնտաս՝ ի ատտի քա։
* Ասրգնտակ Հա քա սնտան գատնգնն քա 22
գնտաս։ եւ նոսՀ սնտքսինց՝ քան չՀտա ՀՅ։
* Ո՛ա ատաՀտատաստՀՅ գատՀնան գանքտա 23
քա։ գի ի ատցանն նն նգք կնտաց։
* Ասրտց ատա ի քին գրնքտան կատնա 24
կտա։ եւ գչՀՅտանա ասնիքտաս սիքտնանա
ի քին։ * Ո՛գք քա տանիգ Հտցնացին։ 25
եւ ատտնասնտանգք քա ատգիսա ասիտարկնա
ցին։ * Հ տասիտա տանիտա ատտացնա 26
ատիտ քաց։ եւ գչՀասնատատարՀնա քա տգ
գնացնա։ * Ո՛ի խատատրնացնա յատք՝ եւ 27
սիլ յատնտան։ գատրնա գտան քա ի նոա
նատատարՀնգ ատգիսա գի գչՀասնատատարՀնա ատ
ատատարՀնգ ատգիսա ի ատատնգ նն ատա ՀատՀնգ
ատատարՀնգ յատք։ գի ի ատատ ՀՅ։ գ ի ատատ նն ատա ՀատՀնգ

Տէր ուղիղ արուսեակ զշուխիա քո . և
զգնացս քո խաղաղութեամբ յա-
ռաջեցուսցէ ։

ՊՍԱԼՄՈՍ ԽԱ ։

1 Ա՛ղբեակ իմոյ խնայուսուցիչ անուա՛ն ։
և իմոց բանից մտաւո զուշնկն քո ։
2 * Օ՛ն պահեսցէ զիսոհուրդա քա-
բեաց՝ զխոնաուսուցիչ շրթանց իմոց պատ
ուիրեմ քեզ ։ Ա՛ն հայիր ընդ կին
3 ջաւ ։ * Օ՛ն մեղը կամիս ի՛ շրթանց
իմոջ պատնկն ։ որ աւ ժամանակ մի
4 պատարկ զբիմա քո ։ * Ա՛ստղ յեսոյ գաւ
նապիտն ա գայթա քան զբեզ ։ և
աւաչէ՛ քան զաւգ եղիսայէն ։
* Ա՛ղբեակ աստ անդգամուԹԵ իմոցա-
նեն զմերձաւորս ոչ մատնէ հանդերձ
6 Ա՛ղբեակ ։ * Ա՛ն հետքն ոչ են հաս-
տատք ։ զի՛ ի չանապարհս կեռաց
ոչ գնան ։ զեղեք են չանապարհք նո
7 և ոչ յայտնեք ։ * Ա՛ղբ՝ սրտեակ լսէ
նձ ։ և մի ապաստատանիցես զառա՛ն իմ
8 * Ա՛ղբեակ աստ ի ղանձն զչանապարհս
գոյս աստուած ի՛ մի մատնեցուցանէ
9 զնէ ։ * Օ՛ն մի մատնեցուցանէ
զեղ ։ և մի մերձենար ի՛ ինձ
10 մեղ ։ * Օ՛ն մի լցցին օտարք զօրու-
թեամբ ի՛ զօրու ։ և ամենայն գործ ա-

ԵՒ ՔՈՒՄՆԷ. ԵՒ ՄԻ ՄՈՑԵՆ ՎԱՍՏԱԿՔ ՔՈ
Ի ՏՈՒՆՆ ԱՅԼՈՑ։ * ԱՒՐ ԶՂՋԱՆԱՅԵՍ ՅԵ 11
ՏԱՅ ՅՈՐԺԱՄՄԱՇԻՑԻՆ ԱՆՊԱՄՔ ՄԱՐՄՆՈՑ
ՔՈՑ։ * ԱՒՐ ԱՍԻՑԵՍ՝ ԹԵ ՉԻՄԱՐԴ ատե 12
ՑԻ ՉԻՐԱՏ. ԵՒ Ի ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԵՑ ԻՄ
ՏՈՒԵՑԱՒ ԱԻՐԱ ԻՄ։ * ԱՒԷԼԵԼ ՁԱՅՆԷ 13
ԽՐԱՏՈՒՈՒՄԻ ԻՄՈՑ. ԵՒ ՈՒՍՈՒՑՄԷ ԻՄՈՑ ՈՉ
ԴՆԵԼ ՉՈՒՆԿՆ ԻՄ։ * ԱՍԱՒԻԿ ՄԻ ԵԱ 14
ԱՆԿԱՆԵԼ Ի ՄԷՋ ԱՄՔԱՐԵԱՑ Ի ՄԷՋ ԵԿԵ
ՂԵՑՈՑ՝ ԵՒ ԺՈՂՎԵԼՈՑ։ * ԱՒՐ ՉՈՒԲ 15
Ի ՔՈՑ ԱՄԱՆՈՑ. ԵՒ Ի ՔՈՑ ԱՂԱԲԵՐԱՑ ՉՈՀՈ
ՐՈՑ։ * ՈՂԽԵԱՑԻՆ ՔԵԶ ՉՈՒԲՔ Ի ՔՈՒՄ 16
ՄԷ ԱՂԱԲԵՐԵ. ԵՒ Ի ՔՈ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱ
ԴՆԱՑԵՆ ՉՈՒԲՔ ՔՈ։ * ԱՒՐ ԵՒԼԻՑԻ ՔԵԶ 17
ՄԻԱՅՆՈՑ ԼԻՆԵԼ. ԵՒ ՄԻ ՈՔ ՕՏԱՐ ՀԱՂՈՐ
ԴԵԱՑԻ ՔԵԶ։ * ԱՂԲԻՒՐ ՉՈՐՑ ՔՈՑ ԵՂԻՑԻ 18
ՔԵԶ ԱՌԱՆՁԻՆ. ԵՒ ՈՒՐԱԽ ԼԵՐ ԸՍԿՆՈՂ
ՄԱՆԿՈՒԵ ՔՈՑ։ * ԱՆՂՆ ԱԻՐՈՑ՝ ԵՒ ՅԱՒԱՆԱԿ 19
ՔՈՑ ՀՆՈՐՀԱՑ ԽՈՍԵԱՑԻ ՐՆՏ ՔԵԶ. ԵՒ ՔԵԶ
ԱՌԱՆՁԻՆՆ ԵՂԻՑԻ ՅԱՄԺԱՄ. ԶԻ ԵԹԷ
ՉՆՈՐԱ ԱԻՐՈՒՆ ԳԱՅՑԵ՝ ԲԱԶՄԱՊԱՏԻԿ
ԵՂԻՑԻՍ։ * Ա՛Ի ՅԱՁԱԽԵՐ ԱՌ ՕՏԱՐ. 20
ԵՒ ՄԻ ՓԱՐԻՐ Ի ԳԻՐԿՈ՝ ՈՐՔ ՈՉ ՔՈ ԻՑԵՆ։
* ԱՅԶԻ ԱՌԱՋԻ ԱՉԱՑ Ա՛Յ ԵՆ ՁԱՆԱ 21
ԱՐԱՐՔ ՔԱՌՆ. Ո Յ ՅԱՄԱՐ ՀԱՏԻՆ ՊԻՏԻ
։ՀԱՅՏԻ ՔԱՀԱՆԱՊԵՏԻՆ
* Ա՛Ր 22
ԱՌՆԱ ՄԵՂԱՑ ՀԱՏԻ ԽՐԱՏԱՓԱՆՏԻՒԹԱՄԲ։

34.21.

23 *Արեւանէ նաս ընդ անխրատս՝ վիս առ
խրատուլթե. և՝ ի բազմուլթէ կենացդ
իւրոց արտաքս ընկեցաւ. և կորեաւ
վիս անզգամուլթե իւրոյ։

Գլուխ Զ։

1 Այրեակ՝ եթէ լինիցիս երաշխաւոր
բարեկամի քումմ. մատնեցեր ըզ
2 քեզ՝ ի ձեռս թշնամւոյն։ * Օի որո-
գայթք բուռն են առն շրթունքք իւր.
և համառնի բանիւ բերանոյ իւրոյ։
3 *Այր՝ արա այդ որդեակ՝ զորինչ ես պատ
ուիրեմ քեզ՝ և կեացես. զի անկար
՝ի ձեռս չարաց վասն բարեկամին քոյ։
Այր պնտեաց. և մի լքանիր. յորդո-
րեա՛ և զբարեկամին՝ զոր առեր յերաշ
4 խի։ * Մի տար քուն աչաց քոց.
և մի նիրհումն արտեւանաց քոց։
5 * Օի ապրեսցիս իբրև զայծեամն ՝ի
հանգչէից. և իբրև զհաւ յորոգայթէից։
6 *Երթ առ մրջիւնն ով վատ. և նախան
ձեաց ընդ նմա համատարհնել. լեր իմաստ
7 նապոյն և աս քան զնա։ * Օինքն ոչ գոյ
երկրագործուլթի. և ոչ դարկապետ. և
ոչ այն՝ որ տագնապակեաց. և ոչ ընդ տե-
8 րեալ է։ * Եհ պատրաստէ յամառայ
հայ զկերակուր. և բազում հաւաքեսցէ

գնէ՛ի հուսնձմ։ (կամ ելիլ առ վերս։
և ասէր՝ զիարդ գործ ունեայք. գործ
նոր ոչ պարկեշտութիւն է. զորոյ զվատա-
տակն թափառութիւք և անանկաք՝ ի բծշ
կուն մնատուցանեն. ցանկալի է աճիլն
և փառաւորեալ. զի թէպէտ և տկար
է զօրութիւն. պատճէաց զխմաստու-
|| Ա || այ. թիւն և յարդեցաւ։) * || Ա՛ինչև յերբ 9
24.32. անկեալ կասուիլ վատ. կամ երբ՝ի քնոյ
զարթիցես։ * Փոքր մինչ ցես. փոքր 10
մ՛նատիցես. փոքր մ՛նիրհիցես. փոքր
մ՛հանգուցանիցես զձեռն քո՛ իվէր լան
ջաց քոց։ * Ա՛պա այնուհետև հասա 11
նիցի քեզ իբրև զչար չանապարհորդ
աղքատութիւն. և կարօտութիւն իբրև
զմարդ սուրհանդակ։ ապա եթէ ան-
դադար լինիցիս. եկեսցէ իբրև զաղբ
իբր առատութիւն քո. և կարօտութիւն իբրև
զայր մի զօր ինքնահալած լինիցի։
* Ա՛յր անօրէն և անզգամ գնայ զձա 12
նապարհս թիւրս։ * Այնոյն ինքն անկն 13
արկէ ակամբ. և նշանակէ ոտից
աւազանէ նշանակի մատամբք։
* Սիրա խոտորեալ նիւթէ զչարիս. 14
յամ ժամանակի այնպիսին խառնվու
թիւն առնէ քաղաքի։ * Այր վնասարիկ 15
յանկարծակի հասցէ նմա կորուստ
իւր։

եւ։ Հաշտումն՝ եւ բեկումն առաջի չկենայ։
16 * Օ՛ն իմոյ ընդ ամ։ զոր առ Տ՛ն ։
ե՛ խորտակի վասն սրբոցն անձինն
17 իւրոց։ * Ա՛ռաք թշնամանսն՝ ընդ ա-
նիրաւ։ ձեռաք՝ որք հեղուն զարիւնն առ
18 աւրս։ * Ա՛ն սիրոյ՝ որ նախնեաց զհոգ-
հարեալ չարս ։ եւ ոտք՝ որք փութան
դարձեալ զչարիս , առատակեացին ։
19 * Բորբոքեալ զառուն Տ՛ն վկայ անիրաւ։ եւ
արկանէ զառատառանս՝ ի մէջ ելբարոյ ։
20 * Ա՛ղբեակ՝ պահեա զօրհնս հօր քոյ ։
եւ մի մեռցէր զկարաւտ մօր քոյ ։
21 * Ա՛նկաւ զնա՝ ի գետս քո հանապազ։
եւ արկ իբրև զմանեակ՝ ի պարանոյ քո ։
22 * Յորժամ գնասցես , ընդ քեզ տարր
ջիւռն եւ ընդ քեզ եղիցի ։ զի յորժամ
ննջիցես՝ պահեացէ զքեզ ։ եւ յորժամ
23 յառնիցես՝ խօսակից կացէ քեզ ։ * Օ՛ն
պատուիրան չիրապ է ։ եւ օրէնք լոյս ,
եւ ճանապարհ կեանց՝ յանդիմանու-
24 թիւն խրատու ։ * Պահել զքեզ՝ ի կնո-
ջէ առն ։ եւ՝ ի շարախօսութենէ օտար
25 լեզուի ։ * Ա՛րդեաւ մի յաղթեացէ քեզ
գեղոյ ցանկութիւն ։ եւ մի ըմբռնեացէ
աչօք քովք ։ եւ մի յարեաւակեացես ար-
26 տաքսութեանն ։ * Օ՛ն գինւոյ կնոջ պոռ-
կոտի մեծի հայեի ։ զոր
զի

զի կին էառ զարանց պատուիրականացն
զոգիս սրտից ։ *Ընդարմիցէ ոք զկնար 27
ի գոգ՝ և զհանդերձն ոչ այրիցէ ։
*Եւ եթէ գնայցէ ոք ի վէր կայծականց 28
հրոյ . և զտուս երբ ոչ խարիշիցէ ։
*Այնպէս՝ և որ մատանէ առ առնոյ 29
կին՝ ոչ լինի առանց պատժոց ։ և ոչ
արդարացի՝ որ մերձենայ ի նոա ։
*Ոչինչ են զարմանք եթէ ըմբռնեա 30
յի ոք ի գողութենէ . գողանայ՝ զի լցուս
ցէ զանձն իւր քաղցեալ ։ *Այլ եթէ 31
ըմբռնեսցի , եօթնապատիկ տուժեսցէ ։
և զամ ինչս իւր տալեալ փրկեսցէ
զանձն իւր ։ *Այլ որ շնայ , առ պակա 32
սութենէ մտաց՝ զկորուստ անձին իւր
ումեմն առնոյ ։ *Յաւս և անարիշատակ 33
կրէ . և նախատինք նորա՝ ոչ ջնջեա
ցին յաւիտեան ։ *Այլ և նախանձու 34
արտաքոյ թիւն առնոյ ։ և ոչ խնայեսցէ
յաւուր դատաստանի ։ *Եւ ոչ փո 35
խանակեսցէ . և ոչ ընդ մեծ երիք փո
խանս զընծայեսցէ ։ և ոչ վճարեա
ցէ քաղաւմ կաշառօք ։

ԳԼՈՒԽ Լ։

Այրեակ՝ պահեա զբանս իմ. և ըզ 1
պատուիրանս իմ ծածկեա յանձին
քումմ,

քրեամ։ արդեակ՝ պատուէր զՏէր՝ և
զօրացեալ . և բաց ինձանէ յայլ ա-
2 ռեքե մի երկնչիցիս ։ * Արդեակ պա-
հեա զպատուիրանս իմ, և կեացես ։ և
զբանս իմ իբրև զբիբ աչաց ։
3 * Եւ զնա կնդ մատուռնա քո . և գրեա՛
4 յընդարձակութի՛ սրտի քոյ ։ * Այս
իմաստութե քոյդ քեզ լինել ։ և զհան
5 ձար կոչեա՛ քեզ ծանօթ ։ * Ոչ պա-
հեասցէ զքեզ ի կնոջէ օտարէ և՛ ի չա-
րէ ։ յորժամ բանիւք զքեզ ի պատ-
6 րանս արկանիցէ ։ * Ի պատուհանէ
տան իւրոյ ի հրապարակս կարկառել ։
7 * Ընդ առեանիցէ յանմիտ մանկանց .
զպակասամիտսն յերիտասարդաց ։
8 * Որ անցանիցէ կնդ հրապարակն
առ անկեամբ գնացից տան նորա ։
9 * Եւ խօսեացի կնդ խաւար երեկոյին .
յորժամ դադարումն՝ և մնութն գի-
10 շերայն իցէ ։ * Եւ ահա կինն ընդ առաջ
լինիցի նմա պոռնկութե դիմօք . որ
յիմարեցուցանէ զմիտս երիտասար-
դաց ։ որ արբեալ և պակշռեալ ։
11 * Եւ ի տան ոչ դադարեն ոտք նորա ։
12 * Ի ժամանակ ինչ արտաքոյ յայ-
ի՛ և ժամանակ ինչ ի հրապարակս ։ առ
յամ անկեան դարանակալ լինի ։

13 * Եւ այս ըստ նախասացութեան Տեառն մերոյ Յիսուսի
զնա. և երբեմն երեսօք առ ցնա։
14 * Ասէին նմա տագնապելով են ինձ այսօր.
15 Տասուցանեմ զամօթս իմ։ * Եւ մինչ էրէ
խակ էին ընդ առաջ քո։ ցանկացեալ
16 երեսաց քոց դան ի քէզ։ * Ներեսպատա
ստուածակոծք լցեալ զարդարեցեալ։
17 * Երջանիկ պատրաստեցի զանկո-
ղինս իմ։ եղուսես իմ վկայութիւնս ընդ
18 ցի։ * Եւ ո՛վ և վայելեսցուք սիրով միմեանց
յաստուածոյն. ինչ և խոստացուք ցան-
19 կասէք։ * Օր ոչ ասէ այր իմ՝ խոտան։
ալ գնացեալ է՝ ի չանապարհ հեռու։
20 * Օ՛ քանիք արծաթոյ՝ ի ձեռին իւր
ուր՝ առեալ է։ յետ թազմաց աւուրց՝
21 ձեռ ուրեք գայցէ՝ ի տուն իւր։ * Եւ
մնդրեցայց զնա բազում խօսիւք. և
խեղդիւք շրթանց իւրոց վարանեաց
զնա։ * Եւ գնաց զկնի նը յիմարեալ՝
22 իբրև զարջառ՝ ի սպանումն. և իբրև
23 շուն տոռամբ։ * Եամ իբրև զեղջե
րու հարեալ նետիւ ընդ լերդակոշին։
և փուԹայ իբրև զհաւ՝ ի ծուղակս. ոչ
գիտէ՝ Թէ վտանգին կորստեան ընԹա
նայ։ * Եւ՝ ոչդէակ լսէր ինձ. և ան
24 25 ան-

տարեցի սիրտ քո ՚ի հանդիսական տեղի։

26 * Օ՛ի զբաղումն տուտա ու արկեալ
Տէր ՚ի վերայ ոտից նորա ՚ի շաբաթ նորա
27 նեալքն ՚ինամանէ ։ * Ո՛աւուրս
ժողովոց են տուն նորա ։ ոչ կարի այհն
՚իշխեւնարան մահու ։

ԳԼ։ Ը։

1 Ա՛ան այսորիկ դու զիմաստուն
քարոզեացես ։ զի հանճար ձայ-
2 նառու լիցի քեզ ։ * Ո՛անդի ՚ի վերայ
լերանց գլխաւորաց է ։ ու ՚ի մէջ շա-
3 զայ հաստատեալ կայ ։ * Ո՛չ աւ զրուն
հզօրաց տպատ ։ ու ՚ի մուտս օրհնէ ։
4 * Օ՛ձեզ ասեմ, ով մարդիկ ։ ու քաշ
խեմ զբարբառ իմ որդւոց մարդկան ։
5 * Ո՛մացարուք անմեղք զխորամիտս-
թիւն ։ ու անխրատք դիւք ՚ի սիրտս ձեր ։
6 * Ո՛նարուք ինձ ։ զի զպարկեշտս քար-
բառիմ ։ ու բղխեմ ՚ի շրթանց իմոց
7 զուղղութիւն ։ * Օ՛չ մարտուիթն խո-
կայ կոկորդ իմ ։ ու պիղծք են առաջի
8 իմ շրթունք սուտ ։ * Ո՛րպարտութիւն
են ամ բառնք բերանոյ իմոյ ։ ու ոչ կայ
՚ի նոսա ծռութիւն ու այլ ևս ի միտս։
9 * Ո՛ւղիղ ինչ ասելոյ է իմաստնոյ ։ ու

յարմարեաւ ի այնոցիկ՝ որք փառասի-
րեն ։ * Ընդհատարուճք վկայեաւ 10
և ոչ զարծաթ ։ և զիւտեաւն առաւել
քան զոսկի ընտիր ։ (ընտրելոյն հան-
ձար քան զոսկի մաքուր ։) * Ընդ ուղի 11
դատաստանի երթեայ ։ զի հարստա-
նամ զոմանս ։ և զգանձս նոցա լցից ։
զիւտեաւն ի ժառանգութիւն տալ 12
սիրելեաց ։ և զհանդիսարանս նոցա
լցից ։ * Արդ Տէր ստեղծեալ զիս 13
էիր սկիզբն ճանապարհի իւրոյ ։ յա-
ռաջ քան զգործս քո յաւուրս յա-
ռաջնոցն ։ զիս հաստատեալ էիր ։
յանապատի յառաջ քան զերկիր ։ 14
յառաջ քան զաղբիւրս ջուրց ։ յա-
ռաջ քան զլերինս հաստատեալ ։
յառաջ քան զբլուրս ծնեալ էիր ։ 15
մինչ դեռ ոչ արարեալ էր զերկիր ։
և զդաշտս ։ և զսկիզբն հողոյ աշ-
խարհի ։ * Յորժամ պատրաստէր 16
զերկինս ես էի անդ ։ յորժամ ան-
ջրպետ ածէր զանդունդս ։ և զամ-
պս ի վերուստ հաստատէր ։ և զաղ-
բիւրս անդունդոց զօրացուցանէր ։
և զծովուն սահման դնէր ։ և զջուր 17
չանցանել զպատուէրն իւր ։ և զհի-
մունս երկրի դնէր ։ * Եւ ես էի 18
նմա սնուցանող ։ և ես էի որ ամե-
նայն օր զուարճանայի առաջի նո-
ցա ։ ամենայն ժամ առաջի նորա
խաղայի ։ * Խաղայի ի տիեզերա- 19
կան երեսաց նորա ։ և իմ զուարճու-
թիւնք ընդ որդիս մարդկան ։ * Արդ 20
ոգիք իմ լուարուք ինձ ։ երանի
ոգիք որք զճանապարհս իմ պահեն ։

21 շրջիմ։ * Օր բաշխեցից սիրելեաց
իմոց զմեծութիւն։ և զդանձս նոցա լցու-
ցից զարտուքիւք։ (եթէ պատուկից ձեզ
զհանապազորդ լինելոցն. և յիշեցու-
ցից զայնոսիկ յաւուրս հասմարեալք են։)
22 * Ես ստացաւ զիս՝ ի սկիզբն ճանա-
պարհաց իւրոց՝ ի գործս իւր։ յառաջ
քան զյաւիտեանս հաստատեաց զիս։
23 * Ի սկզբանէ. յառաջ քան զերկիրն
24 առնել։ * Ոչ նախ քան զանդունդս
ծործել։ և յառաջ քան զբղխել աղբե-
25 րաց ջուրց։ * Ոչ նախ քան զլերինս
հաստատել։ և յառաջ քան զբլուրս
26 ծնաւ զիս։ * Ոչ արար զերկիր՝ և զան-
շէնս։ և զեզերս զբնակեալս ի նոսին
27 երկնից։ * Յորժամ պատրաստէր զեր
կինս՝ ընդ նմա էի։ և ինչ զատուցա-
ներ զաթոռս իւր ի վերայ հողմոց։
28 * Ոչ յորժամ զօրաւոր առնէր զամպս
վերինս։ յորժամ անոխակ դնէր զաղ-
29 բիւրս ջուրց։ * Ոչ դնէր ծո
վու զգուշութիւն նոցա։ զի ջուրք մի անց
ցեն ընդ ասին նոցա։ ի ժամանակի՝ յոր-
ժամ հաստատէր զհիմունս երկ
30 րի։ * Ոչ էի առ նմա պատշաճեալ։
ես էի առ նմա զոր ինչ սիրէր Ես հա-
ճոյ։ ի ժամ ամենայն։

* Յոր-

*Յորժամ զոմանս զայնոցիկ զտեսիլս զարհուրեալ 31
բամբասակեալ։ եւ ուրախ լինէր յորդիս
մարդկան։ *Եւ՝ արդեօք ուրեմն չուր կինձ։ 32
երանելիք են՝ որք զչհանապարհս իմ
պահեն։ * Եւ ոչ արդար զնմանատուիցի՝ 33
եւ իմանասցուք՝ ուր։ եւ մի պատշարել
ցինք։ *Երանելին այր, որ լսիցէ 34
ինձ. եւ մարդ, որ զչհանապարհս իմ
պահիցէ։ որ սքնիցէ առ դրունս իմ
հանապազ. եւ պահիցէ զսեմսն մտից
իմոց։ * Ոչ որ զիս գտանիցէ՝ գտա- 35
նիցէ զկեանս. եւ ընդունիցի զիրկու
թիւն ի Տեառնէ։ զհանապարհս իմ եղեն զհան
արարք կենաց։ եւ պատրաստին կամք
իմ ի Տէր։ *Եւակ որք չիան մեզանչեն՝ 36
ամբարշտին յանձինս իւրեանց։ եւ որք
առնեն զիս՝ սիրեն զմահ։

Գ.Լ։ Ծ։

Իմաստութիւն շինեաց իւր տուն. 1
եւ կանգնեաց սիւնս եօթն։
*Եզեն զզեհնիւս իւր. եւ խառնեաց ի 2
խանդարանս զգինի իւր. եւ պատրաս
տեաց զսեղան իւր։ *Եւ առաքեաց 3
զծառայս իւր՝ կոչել բարձր քարոզու
թի՛ի խառնելիս իւր։ *Եւ ասէ որք 4
էին անզգամ՝ եկեսցէ առ իս։ եւ ցոյժ
կա-

5 կաստամոս ասէ: * Արկայք՝ կերայք
ի հացէ լմնէ՝ և արբէք զի ինձ իմ: զոր
6 խառնեցի ձեզ: * Ծնողքն զանգգաւոր
ձէն, և կեցվքն խնդրեցէք զիմաստուն
ձէն, զի ապրեսջիք: և ուզղեցէք գիտուն
ձէն զհանճար: և ուզիղ չնոտապարհս
7 իմացարուք զկրաւո: * Ար խրատէ զգ
էարս՝ առցէ անձին իւրումանարգանս:
և որ յանդիմանէ զամբարիշտն, առեայ
8 զանձն: * Ար՛ի յանդիմաներ զէարս՝
զի մի առեացեն զքեզ: յանդիմանեա
զիմաստունն. և սիրեսցէ զքեզ: (զան
9 միտն. և յաւելցէ առել զքեզ:) * Տ՛ուր
իմաստնոյն պատճառս՝ և իմաստնա-
գոյն եսցի: ճանաւ արդարոյն՝ և
10 յաւելցէ ընդունել: * ‖ Սկիզբն իմաս ‖ Ալէր.
առնել՝ երկիւղ Տ՛ն: և խորհուրդ ա. 7.
սրբոց հանճար: (իմանալ զօրէնս՝ մտաց Աղշմ.
11 առաւտաց է:) * Ա՛յսու օրինակաւ բա ա 10.10.
զում ժամանակս կեցցես: և յաւելցին Աերսփ.
12 քեզ ամք կենաց: * Ար՛ղեակ՝ լիե իմաս ա.16.
առն լինիցիս. անձին քում իցես՝ և
ընկերացուս եւիե անզգամ՝ իցես՝ միայն
պեղեացես զբարիս: (որ հատատաի՛ ի
առուլիե՝ այնպիսին զհոգմն արատ:
Բանդի եւիոզ զձանապարհս այդուց
իւրոց:

իմաց : ու ի հրաւիրել զամենայն իմաստունս իւրեանց : զի
գիտասցէ : զի ի հրաշագործութենէ ոչ ելանէ իմաստութիւն
քան : * (այլ ի բացվատճեան և մի
ասացեալ ի տեղւոջ նորա : և մի հաստատ
եր զանձն քո ի նա : քանզի այնպէս
անցցես ընդ ջուրօտար : և անցանիցես
ընդ գետն օտարական : և ի ջրոյ օտա
րէ ի բաց լինիցիս : զի բազում ժամանակս
մի ըմպիցես : զի բազում ժամանակս
կեցցես : և յաւելցին քեզ տարիք կենաց :)

ԸՍՏ ԸՆԿՈՒԹԵԱՆ ՍՈՂՈՄՈՆԻ ՊՈՂՈՍ։

1 Ապրեցաւ ի նեղութենէ ամենայնի, եւ ոչ
տեսանէ չարիս թշնամեաց իւրոց։

2 *Ամենեւին օգնեսցէ գործոյ մարդոյ, եւ
ոչ ամենեւին ի վրկել լինիցի։

3 *Ոչ առնուցուն առնէ Տէր զանձն արա-
դարոյ։ քանզի կիսեաւս ապականութեան կոչ
եցաւ։

4 Դանեակք։ *Ընդ երեսս ի զգեստուն կո-
տորեցան։ ձեռք ժրոյց մի ծաղուա-
ցանեն։ ոչ ընդոյց առաւել քան զոչինչ։ եւ արա-
ծ ի զհոգին։ զոյն իսկ ինչ հետեւի հա-

5 ուց ծառուցելոյ։ *Ոչ ժողովէ նոքա
հնձուա, որպէս խնայողն է։ այլ ոչ
ինչ ժամարտին՝ որպէս պատկառա-
նաց։ Որպէս խրատուել խնայողն է-
լիցի։ եւ անմիտն՝ ի ծառայութիւն վա-
րեցի։ Ընդրեաւ՝ ի խորշակէ որպէս
խնայողն։ խորշակահար լինի յաման-

6 քանն որպէս անօրէնն։ *( )ոչնութիւն չ
ի գլուխս արդարոյ։ զբերանս ամբարշ
ատաց ծածկեսցէ սուգ տարաժամ։

7 *Ինչատակ արդարոյ հանդերձ գո-
հութիւն։ եւ անուն ամբարշտաց չիջցի։

8 *Խնայողն արդիւք ընկալցի զպատ-
ուիրանս։ եւ ցանկն չիջանէ ամբարշ-
տաց։

բանալիքեամ կոտճանեացն ։ * Ար գնաց 9
անանուանեալ գնոյ յոտսամ . նոկ ար
թեսեմ գՀաստատարկս նա՝ յայտնի
Ա Սերտ. եղիցի ։ * Ար ասկնատրիկ ասկատ գնեն_ 10
27. 25. գատեմ . ժողով արտոյց գատրանա_
նեալ ։ Նոկ ար յատոյ նուիրեալ Հասանարձա_
կատեմ ։ Ընկեր կնոջ Ա.Ա.Յ բերան ասկա 11
ոյց ։ գբերան ասկատշան ծաճկեացկ
կատաա ։ * Ընտեսեմ գրգոն գՀա_ 12
Ա ւ. Սկեր կատասկատեմ ։ Ա գասկնտեսեն ասկ ոչն
4. 8. Հանկատասկին , ծաճկե ատ ։ * Ար ՚ն 13
1. Կոչն. շանեացց նարոյ բանկ գնատասկատեմ .
13.4. նբանե գատասկատա Հարկատանկ գայլ
ատեան ։ * Նատասկնեացք ծաճկեն գն_ 14
տատեմ . բերան յանդուզն , ասրգ
ն ՚ն բեկուին ։ * Ստոյուճած ասծա_ 15
տոյց քաղաք ատոր ։ ու բեկուին ատ
բարշատց ատքատեմ ։ * Գոտրծք 16
ատքատոյց կեատս տունեն . ու պատուղք
ատքատոյց ասեղ ։ * Օչխնատարկս 17
կեսոյց պահկ Ա՛ն ։ նոատ տատոյց յան
գեսկնեացք Ա՛ն ։ * Նատասկնեացք 18
գեսկնատեմ ։ ոյ ՚ն ասկ ։ * Ասծկեն
, ոյատոյգեսկնատեմ գբարշատեմ ու գեր Հանեն գբատքատեմ
տեմ ։ ձեն ասկատեմ ու շանեացց ու գեսկնատեմ
գեսկնատեմ ։ նոկ
ոյ , գ-
ոյ գեսծկեա ու ասկատ ։ ուեկ Հոգ-
ատեն ոյատեցկեա ու ասկատ Ա * ։ ոյ ձեատեն
, ոյատոյգեսկնատեմ գեր Հանեն գբատքատեմ
տեմ ։ ձեն ասկատեմ ու շանեացց ու գեսկնատեմ

20 *Ի մեծամեծսն իւրոց եւ ի հրամանատարսն իւրեանց։
21 ահեղս առնէր զսիրտս նոցա։ * Եւ ե-
կեալ ասորեստանեայքն ի ճամբարս իւրեանց։
զոհեցան արուարծանց հազարք եւ հարիւրք
22 եկին։ * (Եւ ստուեաց Տէր զեզեկիա եւ
զբնակիչս երուսաղէմի, ի ձեռաց սենեքերիմ
23 թագաւորին ասորեստանեայց։ * Եւ
բերէին պատարագս առ տէր երուսաղէմ եւ
պատուականս առ եզեկիա թագաւոր հրէից։
24 եւ մեծացաւ զնա առաջի ամենայն
ազգաց յետ այնորիկ։ * Յաւուրսն յայնմիկ
հիւանդացաւ եզեկիա մինչեւ ի մահ։ եւ
աղաչեաց առ տէր, եւ խօսեցաւ ընդ նմա
եւ ետ նմա նշան։
25 Եւ ոչ հատոյց եզեկիա ըստ
բարերարութեան իւրոյ առ ինքն։ զի
բարձրացաւ սիրտ նորա։ եւ եղեւ բարկու-
թիւն ի վերայ նորա եւ ի վերայ հրէից եւ
26 երուսաղէմի։ Եւ խոնարհեցաւ եզեկիա
ըստ բարձրութեան սրտի իւրոյ, նա եւ
բնակիչք երուսաղէմի, եւ ոչ եկն ի վերայ
նոցա բարկութիւն տեառն յաւուրս եզեկիայ։
27 Եւ եղեւ եզեկիա մեծութիւն եւ
փառս բազում յոյժ։ եւ արս մատակարա-
րեցին նմա ոսկի եւ արծաթ եւ քարինս
պատուականս եւ հոտս եւ վահանս եւ
28 ամենայն կարասիս ցանկալիս։ Եւ
հանդէսս ցորենոյ եւ գինւոյ եւ իւղոյ։ եւ
29 ախոռս ամենայն անասնոց։ եւ գեղս
ոչխարաց։ եւ ագարակս։ Եւ շինեաց նմա
քաղաքս։ եւ ոչխարք եւ արջառք ոչ էին
30 նոցա յոյժ։ զի ետ նոցա Աստուած ինչս
բազումս յոյժ։ Եւ զերդանն գիհոնայ
31 վերայ եզեկիայ։ * Եւ ընդ արքայս
բաբելացւոց։ որ առաքեցին առ նա

աստուածութեան։ * Ե ելանէր աստուծոյ ամպն 32
գառինն կանգնեցաւ ։ ելեալսն ամ-
բարշտացան կործանեցան ։

գլուխ ԺԱ.

Այլոյն ներողութեան սիրոյ և առաքել- 1
ական ։ Այլոյն արդար լինելոյ և
նահատակութեան ։ Այլոյն առաքելական 2
և անարգութեան ։ խոկ ուրկ կոտոր-
ծին անդ և խնամատուութեան ։ ելեալսն
կոտորածոյ հոսի գինեաւն ։ * Ա՛ռաքելութեան 3
գեացին ։ և գայլք առաքելոյն արհամարհ-
եցին ։ * Այլոյն ուղղոյ առաքելոյ- 4
ական ։ Այլոյն ուղղոյ առաքելոյ- 5
ական ։ (։ հոգեւոր առաքելութեան ։)
* Ա՛ռաքելութեան ուղղոյ առաքելոյ- 6
ական ։ * Ա՛ռաքելութեան առաքելոյ 7
ական ։ * Ա՛ռաքելութեան առաքելոյ 8
ական ։

Այլէն. 7.13. Առեն. 1.18. Ա՛ռաքել. Ա՛ռաքել. Ա՛ռաքել.

11 ու լուսախոտ լեր։ * ( )Եկն ու լեր ամե-
ղաւորաց զգեստ ի կտաւուտ ամբաստանեալ ելոյ
զեղ։ ու լ՚ի կուրտաւոտ ամբաստանեալ ելոյ
12 ամբաստանեալ կոչեցան։ * Ա՚ն հանդերձ
ոչ ունէր ամբաստանեալ ելոյ զեղ։ ու լեր
ամե- ղաւորաց զգեստ ի կտաւուտ ամբաստանեալ ելոյ
13 * Ա՚ն երկնոյ՝ յայտնէ զկտրտութիւն ՚ի
յաւետեան։ խոկ հաւատարիմն հոգեով՝ 20. ՝19.
14 ծածկէ զինք։ * Արդ ոչ զոյ առաջ
ելոյ զեղ։ ու լ՚ի կուրտաւոտ ամբաստանեալ ելոյ
15 * Ոչ առնէ զչարիս՝ յորժամ հաւա-
նական ընդ ամբաստանեալ։ ու առ զբա-
16 բառ զգուշութիւն։ * Արդ զնոյնահաւա-
նութեան զոյգ ունիցի ամբաստանեալ ելոյ
(աղեաւ անարգութիւն։ կին՝ որ առ
զարդարութիւն՝ ի մեծութենէ մարդ
կան ելոյ զեղ։ ու լ՚ի կուրտաւոտ ամբաստանեալ ելոյ
17 առաւել ու-ծութիւն։ * Ա՚ն զնոյն հա-
զարդ եղեալ ամբաստանեալ ելոյ զեղ։ ու լ՚ի կուրտաւոտ
զարդ եղեալ ամբաստանեալ ելոյ զեղ։ ու լ՚ի կուրտաւոտ
18 * Ա՚ն զարդարութեան զարդ եղեալ ամբաստանեալ ելոյ զեղ։ ու լ՚ի կուրտաւոտ

տուքեք։ * Ուրեմն արդար՝ ի կեանս ծնաւ 19
նէ։ հալածանք ամբարշտութեա՝ ի մահ։
* Ախտ են նա չանդադարհդ թիւրք։ 20
ընդունելիք են նոքա ամ՝ անարատք՝ ի
չանդադարհս իւրեանց։ * Ար ձեռնե- 21
րեց լինի՝ ի տարագարտուց՝ առանց
պատժի ոչ լիցի։ իսկ որ սերմանէ
զարդարութիւն, ընկալցի վարձս հաւա
տարիմն։ * Ապ պինդ տակն՝ իքրիթ խո- 22
զի։ նոյնպէս կնաջ չարի զեղեցկութիւն։
* Յանկուածն արդարոց ամ՝ բարութ. 23
յոյս ամբարշտաց կորնչի։ * Այն՝ որք 24
զիւրեանց սերմանեն՝ և բազմապատիկ
առնեն։ և են՝ որք յանիրաւութիւնէ ժո-
ղովեն՝ և կարօտանան։ * Այ անձն 25
օրհնեալ պարզամիտ է։ և այր բարկա
յօղ՝ տգեղէ կերպարանօք։ * Ար խնայէ 26
ի չարեան, լիցի զնա օտարաց։ և որ
ձկղէ զցորեան՝ հրապարականէծ լիցի։
օրհնութիւն ունի՝ ի գլուխս սփռողաց։
* Ար նիւթէ զբարիս՝ խնդրէ զչնարհս 27
բարութիւն։ իսկ որ խնդրէ զչար՝ հասցէ
նմա։ * Ար յուսայ ի մեծութիւն այնպէ- 28
սին կործանեսցի։ իսկ որ օգնական լի
նի արդարոց՝ ծաղեսցի։ * Նա որ ոչ 29
գայ զտամբ իւրով. նա զհողմս արա
ծէ. և ծառայեսցէ անմիտն իմաստա
նոյն։

30 նոյն : * Ա. պատճ արդարութեանէ բուսաս
նի ծառ կենաց : բարձցին տարաժամ
31 որդիք անօրինաց : * ‖ Եթէ արդարն ի Ա Պետ.
հազիւ կերցի՝ իսկ մեղաւորն և ամբիծ 4.18.
երիցան ուր երևեսցի :

Գ. Լ. Ծ.

1 Ար սիրէ զխրատս , սիրէ զիմաստու
թիւն. և որատէ զյանդիմանութիւն՝
2 անմիտ է : * Լաւ է գտանել զէնտրհս
ի Տէ. քան այր անօրէն կարկեսցի :
3 * Ոչ յաջողեսցի մարդոյ յանիրաւու
թէ : արմատք արդարոց ոչ հատցին :
4 * Կին ժրագլուխ պսակ է առն իւրում՝
ոպ որդն փայտի. նոյնպէս կորուսանէ
5 զայր , կին չարաբարբ : * Խորհուրդք
արդարոց՝ իրաւունք : առաջնորդեն
6 ամբարիշտք նենգութեց : * Բերանք Բանի
ամբարշտաց նենգաւորք : բերան ուղ
7 ղոց փրկէ զնա : * Յոր կորչին և դարձցեն
ամբարիշտն՝ եղծանի : տունք արդա
8 րոց յերկարատացին : * Բերան իմաստ
նոց գովի ի մարդկանէ : իսկ խոթա
9 սիրտն արհամարհեսցի : * ‖ Լաւ է մար ‖ Աերտ.
դոյ խոնարհութեամբ ծառայել՝ անձին. : 10.30.
քան անձին շուք եղեալ՝ և զհաց մու
10 լանայցէ : * Ողորմած ողորմի անասնոյ

իւրեանց : առնէ զամենայն ազգս մարդկան
զհնազանդութիւն հաւատոց ի վերայ անուան
նորա : որոց էք և դուք կոչեցեալք յԱստուծոյ
Յիսուսի Քրիստոսի : Հռոմայ ամենայն սիրելեաց
Աստուծոյ կոչեցելոց սրբոց : շնորհք ձեզ և
խաղաղութիւն յԱստուծոյ հօրէ մերմէ և
տեառնէ Յիսուսի Քրիստոսէ : Նախ զամենայնի
շնորհակալ լինիմ Աստուծոյ իմում Յիսուսիւ
Քրիստոսիւ վասն ամենեցուն ձերոց : զի հաւատք
ձեր պատմին յամենայն աշխարհի : զի ականատես
է ինձ Աստուած զոր պաշտեմ յոգւոյ իմում
ի վերայ աւետարանին Որդւոյ նորա : զի
անդադար զձեզ յիշատակ առնեմ : միշտ
ի վերայ աղօթից իմոց աղաչեմ զի եթէ
ինչպէս ևս ուրեք ընդ ձեզ ճանապարհ
ունիցիմ ի կամս Աստուծոյ գալ առ ձեզ :
ցանկանամ տեսանել զձեզ : զի տացէ ինչ
ձեզ շնորհս հոգեւոր ի զօրանալ ձեզ :
զի մխիթարեսցիմ ընդ ձեզ ի միմեանց
հաւատովք ձերովք և իմովք : Ոչ կամիմ
զի անգիտասցիք եղբարք զի յաճախ
կամեցայ գալ առ ձեզ և մինչև ցայսօր
արգելեալ եղէ : զի ունիցիմ պտուղ
ինչ ի ձեզ և ի մնացեալ հեթանոսս :
որպէս ի կատարածս ամենայն ազգաց
ես պարտական : ինչպէս ի յոյնս
և ի բարբարոսս : ի մտաւորեալս
և ի տգիտս : ես պարտական եմ
ձեզ : ես պատրաստ եմ ի ձեզ
որ ի Հռոմ էք աւետարանել :
Ոչ ամաչեմ ես ի աւետարանէն
Քրիստոսի : զի զօրութիւն
Աստուծոյ է ամենայն հաւատացելոց
փրկութեան : նախ հրեայի և
յունի : զի արդարութիւն Աստուծոյ
ի նմա յայտնի է յհաւատոյ ի հաւատս
որպէս գրեալ է : արդարն յհաւատոյ
կեցցէ : Զի յայտնի է բարկութիւն
Աստուծոյ յերկնից ի վերայ ամենայն
անաստուածութեան և անիրաւութեան
մարդկան : որ զճշմարտութիւն
Աստուծոյ անիրաւութեամբ
կալանեն : զի որ ինչ
գիտելի է Աստուծոյ
յայտնի է նոցա :
զի Աստուած
նոցա յայտնեաց :
զի անտեսանելի
նորա էութիւնք
յարարածոց
աշխարհի
իմանալի
երևին
զաստուածութիւն
նորա և
զհզօրութիւն
նորա : զի
անպատճառ
են : զի
գիտացեալ
զԱստուած
ոչ իբրև
Աստուած
փառաւորեցին
կամ շնորհակալ
եղին նմա :
այլ
յիմարեցան
ի խորհուրդս
իւրեանց :
և խաւարեցաւ
անմիտ
սիրտ նոցա :
զի իբրև
իմաստունք
եղեն
յիմարեցան :
և փոխեցին
զփառս
անապականին
Աստուծոյ
նմանութեամբ
պատկերի
մարդոյ
ապականելոյ
և թռչնոց
և չորքոտանեաց
և սողոց :
Վասն որոյ
մատնեաց
զնոսա
Աստուած
ի պղծութիւն
ի ցանկութիւնս
սրտից իւրեանց :
ի պիղծ
պատուհասել
զմարմինս
իւրեանց
ի միմեանց :
որ զճշմարտութիւն
Աստուծոյ
ստութեամբ
փոխեցին :
և պաշտեցին
և ծառայեցին
արարածոց
առաջի
արարչին
որ է օրհնեալ
յաւիտեանս
ամէն :
Վասն որոյ
մատնեաց
զնոսա
Աստուած
ի կիրս
ամօթալիս :
զի և
էգքն
փոխեցին
զբնութիւն
իւրեանց
ի
հակառակ
բնութեան :
Նոյնպէս
և արքն
թողին
զբնութիւն
էգին
և

12 հասանելոյ ի լերինն որ կոչի Ձիթենեաց * որ է մերձ
Երուսաղէմ ի ճանապարհի շաբաթու երթալի։
13 Եւ մտեալ՝ ելին ի վերնատունն ուր կային հանապազ
Պետրոս և Յակոբոս և Յովհաննէս և Անդրէաս՝ Փիլիպպոս
և Թովմաս՝ Բարթողիմէոս և Մատթէոս՝ Յակոբոս Ալփեայ
14 որդի և Սիմոն Նախանձաւոր և Յուդա Յակոբայ։ Սոքա
ամենեքեան էին միաբան յաղօթս և ի պաղատանս ընդ
կանայս և ընդ Մարիամ մայր Յիսուսի և ընդ եղբարս
նորա։
15 Եւ յաւուրսդ յայսոսիկ յարեաւ Պետրոս ի մէջ աշա-
կերտացն և ասէ (էր ամբոխ անուանց մինչ ի հարիւր և
քսան հոգի)։
16 Արք եղբարք՝ պարտ էր լնուլ զգրոցն զայն զոր ասաց
Հոգին Սուրբ առաջի բերանոյ Դաւթի զՅուդայի որ
եղեւ առաջնորդ այնոցիկ որ ունէին զՅիսուս։
17 Զի համարեալ էր ընդ մեզ և ետ ունել զբաժին
18 սպասաւորութեանս այսորիկ։ Եւ նա ինքն ստացաւ
հողագիւղ ի վարձս անիրաւութեան և անկեալ ի վայր
պատառեցաւ ընդ միջոց և թափեցան ամենայն
19 ընդերք նորա։ Եւ եղեւ յայտնի ամենեցուն որ բնակեալ
էին ի Երուսաղէմ՝ մինչեւ կոչեցաւ ագարակն այն
յազգի նոցա Ակեղդամա՝ որ է թարգմանեալ Հողն
20 արեան։ Զի գրեալ է ի գիրս Սաղմոսաց՝ Եղիցի
տեղի նոցա անբնակ և մի եղիցի որ բնակեսցէ ի նմա։
Եւ զպաշտօնն նորա առցէ այլ։
21 Արդ՝ պարտ է յայսոսիկ որ հանդերձ եղեն մեզ
ամենայն ժամանակի յորում մտանէր և ելանէր ի մէջ
22 մեր Տէր Յիսուս՝ սկսեալ ի մկրտութենէն Յովհաննու
մինչեւ յաւուրն յորում համբարձաւ յմեզանէ՝ վկայ
յարութեան նորա լինել մի ընդ մեզ։
23 Եւ կացուցին զերկուս՝ զՅովսէփ որ կոչեցեալ էր
Բարսաբաս՝ որ կոչեցաւ Յուստոս՝ և զՄատաթիա։
24 Եւ աղօթեցին և ասացին՝ Դու Տէր ամենայն սրտից
ցուցանես զերկոսին յայսոսիկ զոր ընտրեցեր
25 զմի ի սոսա՝ առնուլ զտեղի զպաշտօնիս այսորիկ և
առաքելութեանս՝ յորմէ անկաւ Յուդա երթալ ի տեղի
26 իւր։ Եւ ետուն վիճակս նոցա և եհար վիճակն ի վերայ
Մատաթիայ և համարեցաւ ընդ տասն և մի առաքեալսն։

Գլուխ Բ.

1 Եւ յորում լցանէին աւուրք Հնդկաստանի՝ էին
ամենեքեան միաբանք ի միասին։
2 Եւ եղեւ յանկարծ ձայն յերկնից իբրեւ զբուռն
հողմոյ սաստկագնացի՝ և լցոյց զամենայն տունն
ուր նստէին։

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԳՐՔԵՐ

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԳՐՔԵՐ

ՀԱՅԿԱԶՆԵԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԳՐՔԵՐ

խեաւ կայցէ զյուսոյ։ արդարն ոյսոյ-
ժի՝ և տայ փոխ. ծառ կեցեալ ցանկու յատպաշէ՝
13 ցի՝ բարեաց։ * Եւ արհաւնարհէ զի- շնչէ
րոք՝ արհաւնարհեցայ՝ ի նոցանէ։ որ զանձն
երկնչէ՝ ի պատուհասէն Ա՛Ի, առողջ
էցէ։ որդւոյ նեռապաւորի բարւոյ էնչ
ակն եղիցէ։ ծառայի իմոյ տայցէ յաջո-
ղեացին գործք իւր։ և ուղեցկին ձա
14 նապարհք նորա։ * ( )ուխնք իմոյ տոյ
աղբիւր կենաց։ իսկ անմիտն ընդ որս
15 գայթիմ մեռցի։ * Խոնարհութի բա
րի՝ տայ ընտրեն։ և չանհաչել զօրէնս՝
մուտ բարեաց է։ չանհատարհք արհա
16 մարհոցայ՝ ի կորուստ։ * Ա՛Ի խորհ-
գէտ գործէ իմոյ տուք։ իսկ անմիտն
տարածեաց յանձն իւր չարիս։
17 * Խոհական յանդուգն՝ անկցի յորո-
գայթ։ և հրեշտակ հաւատարիմ փրկէ
18 զնա։ * Ողջասուէն և զանարգանս
՝ի բաց բառնայ խրատ։ և որ պահէ
զյանդիմանութի՝ փառաւորեցի։
19 * Ցանկութիք բարեպաշտաց քաղցրա
ցուցանեն զոգիս։ գործք անպարշտաց
20 հեռի են՝ ի գիտութէ։ * Ար գնայ ընդ
իմաստունս՝ իմաստուն եղիցի։ և որ
ընկերակից անզգամաց՝ յայտնի լի
21 ցի։ * Զեղաւորս հալածեն չարիք.

և արդարոց հատցեն քարուքթիւնք։
* Եւ անարատ ժառանգեցուցանէ 22
զմարդիս սրտից։ գանձի արդարոց մե
ծութիւն առատութեան։ * Եւտրափք վայե 23
լեացեն՝ի մի-ծութիւնէ, ամն բազումս։
և անիրաւք կորնչին վաղվաղակի։
* Որ խնայէ՝ի գաւազան, ատեայ զոր 24
դի իւր։ իսկ որ սիրէ՝ խնամով խրա-
տէ։ * Արդարն՝ յուտելն իւրում՝ յա 25
գեցուցանէ զանձն իւր։ և անձինք
անպարշտաց կարօտք եղիցին։

ԳԼՒ։ ԺԱ։

Իմաստութիւնք կանայք շինեցին տունս 1
իսկ անզգամքն ձեռօք իւրեանց
կործանեցին։ * Որ գնայ ուղիղ՝ երկն 2
չի՝ի Տէ՛ր։ և որ կամակորի՝ի ճանա-
պարհս իւր, անարգեացի։ * Ի բերանոյ 3
անզգամաց գաւազան բարկութեան։
շրթունք իմաստնոց պահեացեն զնա։
* Ուր ոչ գոն եզինք՝ մսուրք սուրբք 4
են։ և ուր բազում արդիւնք են, յայտ
նի է եզին զօրութի։ * Կայ հաւատա 5
րիմ, ոչ ստէ։ բերէ՝ զաւութիւն
վկայ անիրաւ։ * Խնդրեացես զիմաս- 6
տութի առ՝ի չարաց՝ և ոչ գտցես։ և
շհանձար առ իմաստնոց դիւրաւ։
* Ա. մե-

7 * Ի մեծագոյն ինչ տանկաստակ և անգգա-
ստեն ։ զկին տանէաբերչ՝ շրմաստեղ խնա-
8 ստեր ։ * Խնամասա՛ն ի խորոց խոցոց
ծանրիկ զՀնդասպարտն նոցա ասելոս.
9 Ի՛ն անգգաստից մերոց ։ * Տուղք
անօրինաց պատասարեցին ի տրբա-
ինեն ։ տուղք արդարոց ընտանեցեր
10 են նմա ։ * Վերստին ընդ մեռեալսն
տրտունեն ի՛ն ունեին խորոց ։ և յորժամ
տեսին զինն՝ չեռանեն ի՛ն շնամնեստա ։
11 * Տուղք ամբարշտաց կործանեսցին ։
յաւիտեան արդարոց օրհնեսցին ։
12 * Ի՛ ։ Հնդասպարտն որ ի ծուի յաչս մեռե-
նան ի՛ն ուղիղ էին ։ բայց կատարած-
նեղ ի՛ն ի ձեռն ։ ի յաւուրսն դժոխոց ։
13 * Ինդ ուրախանի ի՛ն ի նեղեն տրտ-
մեն ի՛ն ։ ի ձեռն ։ բայց յետոյ ուրախ-
14 ուց ։ զի ։ * Ինդ Հնդասպարտն-
յաւիտեան ։ և ի՛ն երկրի
ոչ ոք ։ զի ի՛ն ։ ի ձեռն ։ ի ձեռն ։
15 * Ինդ ուրախանի Հնդասպարտն ամենայն ազգ ։ Հռոմ-
նակ երկրի ։ (որ-
ոց ներգաւառն ոչինչ էրկեն բարե-
նակ ծառայն եհնաստնոյ՝ պատկառա-
որք էրկեն գործք ։ և ոչ գիտացին Ա՛ն
16 նապատճէ ։) * Ինդ ուրախանի զան-
Հնդեկ երկրագործ ։ էրկրի ։ ի ձեռն ։ ի ձեռն

զայն

ՊՈՂՈՍ ԿԴ։ Ա Ո՛վ ոք որ ուզէ զիմաստութիւն ի սկզբանէ գրել, նախ
պարտ է նմա զանձնական ուղղութիւնն ի մտի առնել, եւ
ապա ձեռն ի գործ տալ։ Զի եթէ ոչ այսպէս առնիցէ, ան-
կարող է ի գրելն։ Եւ զի ոչ ոք կարէ զանձնական ուղ-
ղութիւնն ի մտի առնել, եթէ ոչ զանձն ճանաչիցէ, եւ
զանձն ճանաչել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձնական ուղղու-
թիւնն ի մտի առնիցէ։ Վասն որոյ ամենայն իմաստասի-
րաց ի սկզբանէ զանձն ճանաչել պատուիրեցաւ։ Եւ
զանձն ճանաչել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձնական ուղղու-
թիւնն ի մտի առնիցէ։ Եւ զանձնական ուղղութիւնն
ի մտի առնել ոչ կարէ, եթէ ոչ զիմաստութիւն ի սկզբա-
նէ գրիցէ։ Եւ զիմաստութիւն ի սկզբանէ գրել ոչ կա-
րէ, եթէ ոչ զանձնական ուղղութիւնն ի մտի առնիցէ։
Եւ զանձնական ուղղութիւնն ի մտի առնել ոչ կարէ,
եթէ ոչ զանձն ճանաչիցէ։ Եւ զանձն ճանաչել ոչ կա-
րէ, եթէ ոչ զիմաստութիւն ի սկզբանէ գրիցէ։ Եւ զի-
մաստութիւն ի սկզբանէ գրել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձ-
նական ուղղութիւնն ի մտի առնիցէ։ Եւ զանձնական
ուղղութիւնն ի մտի առնել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձն
ճանաչիցէ։ Եւ զանձն ճանաչել ոչ կարէ, եթէ ոչ զի-
մաստութիւն ի սկզբանէ գրիցէ։ Եւ զիմաստութիւն
ի սկզբանէ գրել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձնական ուղղու-
թիւնն ի մտի առնիցէ։ Եւ զանձնական ուղղութիւնն
ի մտի առնել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձն ճանաչիցէ։ Եւ
զանձն ճանաչել ոչ կարէ, եթէ ոչ զիմաստութիւն ի
սկզբանէ գրիցէ։ Եւ զիմաստութիւն ի սկզբանէ գրել
ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձնական ուղղութիւնն ի մտի առ-
նիցէ։ Եւ զանձնական ուղղութիւնն ի մտի առնել ոչ
կարէ, եթէ ոչ զանձն ճանաչիցէ։ Եւ զանձն ճանաչել
ոչ կարէ, եթէ ոչ զիմաստութիւն ի սկզբանէ գրիցէ։
Եւ զիմաստութիւն ի սկզբանէ գրել ոչ կարէ, եթէ ոչ
զանձնական ուղղութիւնն ի մտի առնիցէ։ Եւ զանձ-
նական ուղղութիւնն ի մտի առնել ոչ կարէ, եթէ ոչ
զանձն ճանաչիցէ։ Եւ զանձն ճանաչել ոչ կարէ, եթէ
ոչ զիմաստութիւն ի սկզբանէ գրիցէ։ Եւ զիմաստու-
թիւն ի սկզբանէ գրել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձնական
ուղղութիւնն ի մտի առնիցէ։ Եւ զանձնական ուղղու-
թիւնն ի մտի առնել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձն ճանաչի-
ցէ։ Եւ զանձն ճանաչել ոչ կարէ, եթէ ոչ զիմաստու-
թիւն ի սկզբանէ գրիցէ։ Եւ զիմաստութիւն ի սկզբա-
նէ գրել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձնական ուղղութիւնն ի
մտի առնիցէ։ Եւ զանձնական ուղղութիւնն ի մտի առ-
նել ոչ կարէ, եթէ ոչ զանձն ճանաչիցէ։ Եւ զանձն
ճանաչ

որպեսզի իբրև ոչ ոք կարողանայ զնոսա
27 խաղալ։ * Արդեւ այս ասացի՝ զի
բնաւ ոչինչ է ասելիք կամ խոսելիք
28 ինչ։ * Այլ զՔրիստոս սրբեալ
զտիրութիւն սրտից ձերոց։ պատրաստ
29 եղեալ միշտ պատասխանի ամենայն
հայցողի զձէնջ բանի զոր ունիք
զյոյսն որ ի ձեզ է։ հապա թէ
30 * Այլ հեզ և երկիւղածութեամբ
զիրեք ի խղճի ձերում։ զի յորում
բանի զձեզ չարախօսեն՝ ամաչեսցեն
31 * Վասն զի աղէկ է թէ կամեցեալ
Աստուծոյ չարչարիլ՝ քան թէ
32 զործելով չարչարիլ։ * Զի Քրիստոս
եւս մի անգամ մեռաւ վասն մեղաց
մերոց՝ արդար վասն անիրաւաց
33 * Զի սուրբ արարեալ հոգւով
34 ի մարմնոյ կենդանացաւ։ * Յոր-
մէ եւ հոգիքն որ ի բանտի էին
գնացեալ քարոզեաց։
35 * Որ ապաշխարեցին ժամանակ
մի երկայնամտութեան Աստուծոյ
ի աւուրս Նոյի շինելոյ տապանին։
յորում սակաւ ինչ այսինքն ութ
հոգիք փրկեցան ջրովն։

Գ. Լ։ Ծ. Ե։

1 Վասն որոյ եւ դուք՝ ղարձուցանէք ԱՎՇ.
զարհամարհուն։ զան խիտ, յարու- 25.15.
յա-

2 զաւրութեամբ ի * լեզուի քում զոր դուք
3 գիտէք զարհուրելի՝ զոր արար ընդ մեզ
մեր ոչ ոք կարաց * կանգնել զնա ի
4 ձեռն իւր ։ զի ես պատուիրեմ քեզ
5 զայսօր ։ * Ընտրեցեալ ամենայն
տոհմից երկրի մերոյ ։ զնոսա կոչեաց
6 տէր ։ եւ ոչ ինձ ։ * Ոչ ես եմ որ
7 կարացի ։ եւ ոչ մարդ ։ զի ես եմ
8 ամենայն ։ * Եւ ոչ ոք կարաց
9 կանգնել զնա ։ զի ես եմ ։ * Եւ
10 ոչ ոք կարաց կանգնել զնա ։ զի ես
եմ ։ * Եւ ոչ ոք կարաց կանգնել
զնա ։ զի ես եմ ։ * Եւ ոչ ոք կարաց
կանգնել զնա ։ զի ես եմ ։ * Եւ ոչ
ոք կարաց կանգնել զնա ։ զի ես եմ ։
* Եւ ոչ ոք կարաց կանգնել զնա ։
զի ես

երեսաց Ծիծաղեացին ։ և ոչ՝ ոք՝ ի տրտ ‖ Ա տայս
մուել էին՝ Թաղծեալ հոգւով ։ 17. 22.
14 * Պետրոս ուղիղ՝ Ընդդէմ գիմաստուԹե ։
և բերան անխրատից՝ տեղեկանայ ամ
15 բեաց ։ Յայմ ժամանակս աչք ամրաց
ապատեն էարեաց ։ իսկ բարիքն հան_
16 գարտին Յայմ ժամ ։ * Ա այս է փոքր ամ
ժին երկիւղիւ Ցն՝ քան զգանձս մեծա
17 մեծս աներկիւղածուԹե ։ * Ա աւաք են
կռմունք ամանջարեղէնք սիրով՝ և հնար
հին՝ քան զգուշարակ՝ իմոյդ Թշնամու
18 Թե ։ * Ա.յր ամարգալնուԹե զկուիր ։
իսկ երկայնամիտն և զհանդերձեալն
յանձուցանէ ։ (այր երկայնամիտ հիմն
ցանէ զդատաստան՝ իսկ ամբարիշտն
19 առաւել ևս զրգռէ ։) * Ն՛անապարհք
վատաց կցեալ փշոք ։ բայց ճրագն վա_ Հյեալ
20 րունք են ։ * Արդ իմաստուն՝ ուրախ
առնէ զհայր ։ որդի անմիտ՝ արհամարհ
21 հն զմայր իւր ։ * Սիրտ անմտի կարօտ
է հանճարոյ ։ այր իմաստուն ուղղորդ
22 գնայ ։ * Խորհուրդք զհատնուին՝ որք
ոչ պատուիրեն զխորհուրդսն ։ իսկ ի սիրտ
խորհրդականացն հաստատին խոր_
23 հուրդ ։ * Ի՛նչ ոչ հնազանդի նմա անրիծ
գանին ։ և ոչ առասցէ դիտող ինչ ։ ոչ ցա
24 ւի ։ * Ն՛անապարհ կենաց՝ հոգեդարձ լեր_
նոյ

խարհուրդ իմաստնոց : զի խորհեալն՝ և
զ ժողով՝ վրկեացի : * Ծառա քո էհան 25
մանողաց կործանէ զնոսա : և հաստատէ
զահմանս այրեաց և որբոց : * Վասն զի 26
առաջի նոցա խորհուրդ անիրաւ : քանզ
որբոց պարկեշտք են : * Ասատկէ զանձն 27
իւր կաշառաւուն : իսկ որ ատէ զկա-
շառս, կեցցէ : Որոմուքն և հաւատոյ
արբեն մեզք : և երկիւղիւ Տն խորհի ա- 28
մենայն ոք՝ իչարն : * Մխիթար արդարոց
խորհին զհաւատս : քերանք ամբարշ
ուն պատասխանի տան զչարիս : ընդ-
ունելիք են առաջի Տն չանապարհք
մարդկանց արդարոց : վասն նոցա՝ և 29
թշնամիք քարեկամք լինին : * Ուրուք
լաւ զհշտամբանս կենաց՝՝ քան զքաղ
ցուն ոսկի : * Ոչ ակն ունի ամբարիշտ 30
զքարիս՝ ուրախ առնէ զսիրտս : Համբաւ
քարի պարարէ զոսկերս : * Ունկն , որ 31
լսէ զհշտամբանս կենաց՝՝ իմէջ իմաստ
նոց յարատևեսցէ : * Ոչ մերժէ զխրատս, 32
ատեայ չանձն . իսկ որ պահէ զյանդի
մանուն, առանց զհանձար : * Երկիւղ 33
Տն

ա Ել ա՛ր • 16. 6. 9.

Տէր խրատատէ, և խնայուտութիւն. և սկիզբն
գիտութեան պատուական արուեցից նմա։
առաջի երեսաց խոնարհական գիտեաք։

ԳԼՈՒԽ Ը.

1 Արարեալ էրա ինչ գնել՝ի մեռ։ և՝ի
Տէ լինել պատասխանի ընդ մեզ։
2 *Ումեմն գործք խոնարհէ յայտնի
էն առաջի Տեառն։ և հատատած զոտիս Տեր։
3 *Արեգեայ առ Տէր զգործս քո. և հաս տպիչ
տատեսցին խորհուրդք քո։ (արգահ՝ի
մեծութենի հասանիցես. ՝ի խոնարհութե
կալ զանձն քո։ և առաջի Տեառն գտցես
4 ընտրեա։) *Օ՜ահ ինչ գործեաց Տէր վե
րեր։ իսկ ամպարիշտք յաւուր չարի կո
5 րեցեն։ *Պիղծ է առաջի Տեառն ՚Յ՚ամե
ծամիտ։ որ ձեռնամուխ լինի՝ի տարա
պարտուց՝ ոչ արդարացի։ սկիզբն ձա
նապարհի բարւոյ՝ առնել զարդարու
թիւն։ և ընդունելիք են աղօթք քան
6 զպատարագս մատուցանել։ *Ար ինդ
րե զՏէր, գտցե զգիտութիւն արդարու
թեն հանդերձ։ և որք ուղղութիք ինդ
րեն զնա, գտցեն զխաղաղութիւն։
7 *Օ՜ահ ամ գործք Յ՚Յ արդարութիք և երկիւ
ղն։ ամբարիշտն պահի յաւուր չարի։ չէ՞ն Տէր
8 *Լ՚ուծ սակաւ ինչ առնուլ երկիւղիւ քան
Տէր։ չարէ։

*ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਿਰੈ ਬੇਤਾਲਾ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰੁ ਨ ਜਾਲਾ ॥ ਸਚੁ ਸਹਜੁ ਸੁਖੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਬੋਲਾ ॥ ਸਚੁ ਵਣਜਹਿ ਸਚੁ ਸੰਗ੍ਰਹਹਿ ਸਚੁ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲਾ ॥ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਲਾਭੁ ਸਚੁ ਪੂੰਜੀ ਸਚੁ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਮੂਲਾ ॥ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੀ ਸੇ ਜਨ ਨਿਸਤਰੈ ਤਾ ਕੈ ਸਫਲ ਬਿਰਾਲਾ ॥ ਸਚੁ ਸਾਹਾ ਸਚੁ ਸਾਹੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚਾ ਵਣਜਾਰਾ ॥ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਸਚੁ ਪਲਰੈ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਚਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥ ੧ ॥ ਮਃ ੧

ասացեալ էր ցնա։ եւ յաւուրսն յետս ելեալ
19 ասացեալ էր ցնա։ եւ յաւուրսն յետս ելեալ
զանեցին զիրենս ոչ ոք ի տանն։ եւ եկեալ
ասեն ցնոսա։ զի ահա արք զոր եդէք ի բան
20 ասեն ցնոսա։ զի ահա արք զոր եդէք ի բան
եւ ի կալանաւորութեան ի տանի կան
եւ իսկ յաւուսն ՚ի Տ՚ի եկեալ է
21 եւ իսկ յաւուսն ՚ի Տ՚ի եկեալ է
ասել ցնոսա։ զի ահա ի տաճարի են
կացեալ եւ ուսուցանեն զժողովուրդսն։
22 կացեալ եւ ուսուցանեն զժողովուրդսն։
եկեալ ասեն զնոսա։ եւ ոչ գտեալ
եւ ի մեջ արարեալ ասեն
23 եւ ի մեջ արարեալ ասեն
զի զկալանաւորսն ամենայն
ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
24 ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
զի զկալանաւորսն ամենայն
ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
25 ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
զի զկալանաւորսն ամենայն
ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
26 ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
զի զկալանաւորսն ամենայն
ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
27 ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
զի զկալանաւորսն ամենայն
ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
28 ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
զի զկալանաւորսն ամենայն
ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
29 ի մեջ ասեն զկալանաւորսն ամենայն
զի զկալանաւորսն ամենայն

չանդամալոյն անբարեխիղճ։ * Որ հաւատաց 30
ոչ զայս իւր. և խորհի զկատարածսն. և
ասիցեն ընթացքք իւրովք զաւե-
նայն չարիս. այնպիսեաւքն և հնոց չարեաց։
* Պատկ պարծանաց ծերութիւն։ և ո՛վ 31
չանդամալոյն արդարութիւնք գտանին։
* Լաւ և այր երկայնամտութեան գնչէր։ 32
և այր որ ունի զիմաստութեան զանդա-
ծեծամեծս։ և որ յաղթէ բարկութիւնս։
լաւ է քան զայն. որ առնու զքաղաքս
հզօրս։ * Ընդէրն ո՛վ ծոց իւրեանց 33
գառնոյ ամենայն ինչ անկրտաւոյ։ այլ
ո՛վ ի ծէ ամենեցուն իրաւունք են։

Գլ։ ժ։

Լաւ է պատուա- 1
զղանութիւն քան գտուն լի բա-
զում բարեօք հանդերձ թշնամութիւն։
Պատ. * Ո՛վ ծառայ իմաստուն տիրեսցէն 2
10.28. տէրանց անմտաց։ և ընդ եղբարս բա-
ժանեսցէն զմասն։ * Պատիս փորձէ 3
ի բուռն արծաթ և ոսկի։ նոյնպէս ընտ
րէ զսիրտս Ա՛ծ։ * Ընդ չարն հնազանդէ 4
լեզուի անիրաւաց։ քայց արդարն ո՛չ
հայէ ի շրթունս սուտս։ հաւատացեալ
Պատ. զայս ամենայն ստուգիւ լսելոց է մա- 5
14. 31. տնոյ։

չանդամալոյն՝ որ ունի զանդամս

առնել զաղբատն, բարձացուցանել զա-
րատիչն ընդ։ զի ոչ ունի հարկանել կոտո-
ւեալն՝ ոչ առնէ ամբարտաւանացի։ իսկ ոչ գթայն,
9 զտարտմուելն գոտի։ * Պատկ ծերոց
որդիք որդւոյ՝ և պարծանք որդւոց
7 հարք իւրեանց։ * Ա՛յժմարին անել
զամաց շրթունք հաւատարիմք։ և ոչ յ
8 արդարոց շրթունք տուռք։ * Ա՛արձ
ընտիցաց՝ խրատ՝ որոց վարին նոքաւ։
զի ուր և դառնայցեն՝ յաջողեսցին։
6 * Ա՛ր ծածկէ զյանցանս՝ խնդրէ զա-
բեկաւնութիւն։ իսկ որ առեալ զծածկեն-
քանկ զբարեկամն և զընտանին։
10 * Վշերն զսիրտս իմաստնոց առատա-
լիք։ իսկ անմիտն պատժեալ ոչ գիտայ։
11 * Ո՛չխակատակութիւն յարուցանէ առ
հասակաւ։ քայց Տ՛ն զհրեշտակ անո-
12 գամ առաքէ՛ ի վերայ նը։ * Ա՛նկոյն
հոգ՛ի սիրտ առն խնդասցոյ։ և անմտոք
13 խտհեն զբարս։ * ‖ Ա՛ր հասուցանէ ‖ Հաւ.
զբար միտումն բարւոյ, քար՛ ի տանէ ԱԱ.17.
14 նորա մի պակասեցցէ։ * Ի՛միտութիւն Ա.Պետ.
բանիդ՝ տայ սկիզբն արդարութիւն։ և 3. 9.
առաքինորդ լինի կարօտութիւն հակա- Ա.Թես.
15 ռակութիւն՝ և կռիւ։ * ‖ Ա՛ր արբար հա 5.15.
մարի զանիրաւն. և անիրաւ զարդարն. ‖ Ղեւտ.
պիղծ են՝ և զարշելիք երկոքեան ա- 5. 20.

առաջի Տ՚ր։ * Ուստի եղբարք ընտրեցէք ձեզանէ 16
արանց եօթանասնից ոմանս արանց իմաստնոց
և ունելոց հոգի Աստուծոյ և զայնոսիկ կացուցի-
ցուք ի վերայ գործոյդ։ Եւ ասացեալ ամենայն
ժողովրդեանն՝ ընտրեցին զՍտեփանոս այր հա-
ւատով լի և Հոգւով սրբով, և զՓիլիպպոս և 19
զՊրոքորոս և զՆիկանոր և զՏիմոն և զՊարմենաս
և զՆիկողայոս նորադարձ Անտիոքացի։ * Եւ զայնոսիկ
կացուցին առաջի առաքելոցն՝ և նոքա աղօթեալ
եդին զձեռս ի վերայ նոցա։ Եւ բանն Աստուծոյ 20
աճէր։ և բազմանայր թիւ աշակերտացն Երու-
սաղէմ յոյժ։ այր ևս բազում քահանայից հնա-
զանդէին հաւատոյ։ * Եւ Ստեփանոս լի շնորհաց 21
և զօրութեամբ՝ առնէր հրաշս և նշանս մեծամեծս
ի մէջ ժողովրդեանն։ Յարեան ոմանք ի ժողովրդենէն
որ կոչեցան Ազատեանք և Կիւրենացիք և Աղեք-
սանդրացիք և որ էին ի Կիլիկիայ և յԱսիոյ՝ և
վիճէին ընդ Ստեփանոսի։ Եւ ոչ կարէին դի- 22
մանալ իմաստութեանն և Հոգւոյն որով խօսէր։
Ապա գրգռեցին զարս մի՝ որ ասէին թէ լուա-
ք զնա հայհոյական բանս խօսեցեալ ընդ Մովսիսի
և ընդ Աստուծոյ։ Եւ յարուցեալ զժողովուրդն 23
և զծերակոյտն և զդպիրսն՝ հասեալ յանկարծ
առին զնա և տարան առ ատեան։ Եւ կացուցին 24
սուտ վկայս՝ որ ասէին թէ մարդ այս դադարէ
ոչ դադարէ խօսել բանս հայհոյականս ընդ տե-
ղւոյդ սորա և ընդ Օրինացդ։ Զի լուաք զնա 25
ասելն թէ Յիսուս Նազովրեցի այս կործանէ
զտեղիդ և փոխէ զսովորութիւնսն զոր աւան-

զոհս իւր առաջի տեառն։ 26 եւ ցանկասցի ի գլուխ
ողջակիզին զոհին. եւ քաւեսցի նմա վասն մեղաց
իւրոց զոր գործեաց, եւ թողցի նմա։ 27 Եթէ
ոք յազգէ մերմէ մեղանչեսցէ անգիտութեամբ
առնել մի ինչ յիրաց տեառն զոր ոչ պարտ է
առնել, եւ յանցցի նմա։ 28 կամ գիտասցի նմա
զմեղսն զոր գործեաց, եւ մատուսցէ նուէր իւր
այծ մի էգ անարատ վասն մեղացն զոր գործեաց։
29 եւ ցանկասցի զձեռն իւր ի գլուխ նուիրեցելոյն
եւ սպասցի զոհին զոր ինքն մատուսցէ, եւ
մորթեսցի զնա ի տեղւոջ ողջակիզին։ 30 եւ
առցէ քահանայն յարիւնէ նորա մատամբ իւրով,
եւ ցանիցէ ի չորս կողմանս սեղանոյն ողջակիզին։
31 եւ զամենայն ճարպ նորա հատցէ որպէս
հատանի ճարպ ի զոհէ խաղաղութեանց, եւ
ծխեսցէ քահանայն զամենայն ի վերայ սեղանոյն
ի հոտ անուշութեան տեառն։ եւ քաւեսցէ
քահանայն վասն մեղացն նորա զոր գործեաց,
եւ թողցի նմա։ 32 Եթէ զոչխարս մատուսցէ
նուէր իւր ի զոհ ողջակիզի, արու անարատ
մատուսցէ զնա։ 33 եւ ցանկասցի զձեռն իւր
ի գլուխ նուիրեցելոյն, եւ սպասցի զնա ի տեղւոջ
ուր սպանանեն զողջակէզսն առաջի տեառն։
եւ մորթեսցէ զնա ի զոհ մեղաց ի տեղւոջ ուր
մորթեն զողջակէզսն։ 34 եւ առցէ քահանայն
յարեանէ զոհին մեղաց մատամբ իւրով, եւ
ցանիցէ ի չորս կողմանս սեղանոյն ողջակիզին։
35 եւ զամենայն ճարպ նորա հատցէ որպէս
հատանի ճարպ գառին ի զոհէ խաղաղութեանց,
եւ ծխեսցէ քահանայն զամենայն ի վերայ
սեղանոյն ի հուրս տեառն։ եւ քաւեսցէ
քահանայն վասն մեղացն նորա զոր գործեաց,
եւ թողցի նմա։

Գ.

1 Եւ Եթէ ոք մեղանչեսցէ, եւ լուիցէ
ձայնի երդմանն, եւ նա ականատես
եղեալ կամ գիտասցի, եթէ ոչ յայտնեսցէ,
եւ կրիցէ զանօրէնութիւն իւր։ 2 կամ եթէ
ոք մերձենայցէ զամենայն իրս պղծութեան
կամ զանասունս պղծութեան կամ զամենայն
սողունս պղծութեան, եւ նա անգիտասցի,
եւ պղծեսցի եւ յանցցի։ 3 կամ եթէ մերձենայցէ
ոք զպղծութիւն մարդկան, զամենայն պղծութիւն
նորա, եւ նա անգիտասցի, եւ գիտասցի եւ
յանցցի։ 4 կամ եթէ երդնուցուն երդնուցու
շրթամբ իւրովք չարել կամ բարի առնել,
զամենայն զոր երդնուցուն երդնուցու մարդ
երդնուլ, եւ նա անգիտասցի, եւ գիտասցի եւ
յանցցի ի մի ինչ յայսոցիկ։ 5 եւ եղիցի
յորժամ յանցցի ի մի ինչ յայսոցիկ, եւ
խոստովանեսցի զոր մեղաւ ինչ ի նմանէ։
6 եւ մատուսցէ զյանցանս իւր տեառն վասն
մեղացն զոր մեղաւ, էգ ի հօտից ոչխարի
կամ այծ ի զոհ մեղաց, եւ քաւեսցէ
քահանայն վասն մեղացն նորա։ 7 եւ եթէ
ոչ գտանիցի նմա ոչխար, եւ մատուսցէ
զնուէր իւր զոր յանցցի, երկու տատրակ
կամ երկու ձագ աղաւնեաց տեառն, մի ի
զոհ մեղաց եւ մի ի ողջակէզ։

8 ձ. Բան է անձին նեղութիւն։ * Ողորմա՛ կարծանէք
զիրենէ երկիւղ։ և անձինք կատարեալ քարոզել
զբան ։ * Ով ոչ թժշկէ զանձն իւր, և
զչէքն ։ չին ։ * Ոչ ոք թժշկէ զանձն իւր, և
ընդ ։ Ի ժանտացուցանէ զանձն իւր։ * Ոմն
ոչ ։ ոչ ։ ոչ ։

կեսրոջ իւրոյ ։ եւ ոմն յազգէն իւրմէ ։ զոր
կոչեր անուն նմա Բոոզ ։ * Եւ ասէ Հռութ
մոաբացի սկեսրոջն իւրոյ Նոեմինի ։ Երթա-
ցի արդ յագարակն ։ եւ հասցէ հասցից
ի հետ այնմ ոյր գտանիցեմ շնորհս յաչս
նորա ։ եւ ասէ ցնա Նոեմին ։ Երթ դուստր
իմ ։ * Եւ գնաց եւ եհաս ի հասցել յագա-
րակին ։ զհետ հնձողացն ։ եւ պատահեցաւ
բաժին արտին որ էր Բոոզայ ։ որ էր յազ-
գէ Եղիմելեքայ ։ * Եւ ահա Բոոզ եկն ի
Բեթղեհէմ ։ եւ ասէ հնձողացն ։ Տէր ընդ
ձեզ ։ եւ նոքա ասեն ցնա ։ Օրհնեսցէ զքեզ
Տէր ։ * Եւ ասէ Բոոզ առ պատանին իւր
որ կացեալ էր ի վերայ հնձողացն ։ Որո՞ւ
է աղջիկս այս ։ * Եւ պատասխանի պատա-
նին որ կացեալ էր ի վերայ հնձողացն ։ եւ
ասէ ։ Աղջիկ մոաբացի է ։ որ դարձաւ ընդ
Նոեմինի յերկրէ Մոաբու ։ * Եւ ասէ ցնա ։
Լուարուք դուստր ։ մի երթար ի հասցել
յայլ արտի ։ եւ մի անցանիցես աստի ։ այլ
ընդ աղախինս իմ կաց ։ * Աչք քո ի վերայ
արտին որ հնձեն ։ եւ երթիր զհետ նոցա ։
մի՞թէ ոչ պատուիրեցի պատանեացն ։ մի
դպչել ի քեզ ։ եւ եթէ ծարաւի իցես ։ եր-
թիր առ կարասիսն ։ եւ արբիր յորոց հա-
նիցեն պատանիքն ։ * Եւ անկեալ նա ընդ
երեսս իւր ։ երկրպագանէր ցնա ։ եւ ասէ
ցնա ։ Զիա՞րդ գտի շնորհս յաչս քո ։ զի
ծանիցես զիս ։ եւ ես կին օտարազգի եմ ։
* Եւ պատասխանի Բոոզ եւ ասէ ցնա ։
Պատմեցաւ ինձ ամենայն ինչ ։ զոր արա-
րեր ընդ սկեսրոջդ քումմէ յետ մահուան
արանց քոց ։ եւ թողեր զհայր քո եւ զմայր
եւ զերկիր ծննդեան քոյ ։ եւ եկեր առ ազ-
գ որ ոչ գիտէիր երէկ եւ ոչ նախընթեր ։
* Հատուսցէ Տէր գործոյ քում ։ եւ լիցի
վարձք քո լի ի Տեառնէ Աստուծոյ Իսրա-
յէլի ։ զոր եկեր յուսալ առնել ընդ թեւս
նորա ։

Գ Լ։ Ժ Լ։

1 Եւ ասէ ցնա Նոեմին սկեսուր նորա ։
Դուստր ։ մի՞թէ ոչ խնդրեցից հանգիստ
քեզ ։ զի բարի լիցի քեզ ։ 2 Եւ արդ ոչ
Բոոզ ազգական մեր է ։ որում էիր դու
աղախին ։ ահա նա ։ զարտեաւ զգարնան
հանէ զգերանս ։ 3 Լուա՛ ։ օծցիս եւ զգես-
ցիս զհանդերձս քո ։ եւ իջցես ի հասցել ։
մի՛ ծանիցի ոք զքեզ ։ մինչեւ կերիցէ եւ
արբցէ ։ 4 * Եւ եղիցի յորում ժամու
պառկեսցի ։ եւ գիտասցես զտեղի ուր
պառկեսցի նա ։ եւ մտցես եւ բացցես զոտս
ի ներքոյ ։ եւ պառկեսցիս ։ եւ նա ասիցէ
քեզ ։ զոր ինչ արասցես ։ 5 Եւ ասէ ցնա
Հռութ ։ Զամենայն զոր ասացեր առ իս ։

૬ ઉદાહરણ : એક માણસ પાસે ૧૫ રૂપિયા છે. તેણે ૧૦ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું. તો તેની પાસે કેટલા રૂપિયા રહ્યા ?

૭ * ૧૫ − ૧૦ = ૫ રૂપિયા રહ્યા.

૭ એક માણસ પાસે ૧૫ રૂપિયા હતા. તેણે કેટલાક રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું. તેની પાસે ૫ રૂપિયા રહ્યા. તો તેણે કેટલા રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું ?

૮ * ૧૫ − ૫ = ૧૦ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું.

૮ એક માણસ પાસે કેટલાક રૂપિયા હતા. તેણે ૧૦ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું. તેની પાસે ૫ રૂપિયા રહ્યા. તો તેની પાસે કેટલા રૂપિયા હતા ?

૯ * ૧૦ + ૫ = ૧૫ રૂપિયા હતા.

૯ એક માણસ પાસે કેટલાક રૂપિયા હતા. તેણે ૧૦ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું. તેની પાસે ૫ રૂપિયા રહ્યા. તો તેણે કાપડ કેટલા રૂપિયાનું ખરીદ્યું ?

૧૦ * ૧૦ + ૫ = ૧૫ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું.

૧૦ એક માણસ પાસે કેટલાક રૂપિયા હતા. તેણે કેટલાક રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું. તેની પાસે ૫ રૂપિયા રહ્યા. તો તેણે કેટલા રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું ?

૧૧ * ૧૫ − ૫ = ૧૦ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું.

૧૨ એક માણસ પાસે કેટલાક રૂપિયા હતા. તેણે ૧૦ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું. તેની પાસે કેટલા રૂપિયા રહ્યા ?

૧૩ * ૧૫ − ૧૦ = ૫ રૂપિયા રહ્યા.

૧૩ એક માણસ પાસે કેટલાક રૂપિયા હતા. તેણે કેટલાક રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું. તેની પાસે ૫ રૂપિયા રહ્યા. તો તેણે કેટલા રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું ?

૧૪ * ૧૫ − ૫ = ૧૦ રૂપિયાનું કાપડ ખરીદ્યું.

15 շատ՝ կին ոմն։ * Ա ոտոսեցին ոմն
զկնոջացեալն՝ և ասէին զ-ոչնչասացեալ քան-
16 զկին։ * Ար ապահ զպատասխանեալսն՝ ասա
նէ զանձն նորա ուղղել։ զոր ոչ ոք կարէ
17 ասացանել զայն։ * Ա ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ժանտասացն՝ և զանձն
18 ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
19 ել։ Ար չարաբարոյ բազումք ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
20 և ոչ ոք ել՝ և ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
21 ել՝ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
22 ել՝ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
23 ել՝ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
ել՝ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
24 ել՝ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
ել՝ և եթէ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք
26. 1
ել՝ և ոչ ոք ոչ ոք ոչ ոք։ * Ա ոչ ոք

25 ՚ի մարգարէսն գրեալ, * ըստ որում գրեալ է. ||
21. 11. Ահա դնեմ յՍիովն զքար գլխոյ անկեան ընտիր
եւ պատուական, եւ որ հաւատայ ՚ի նա ոչ
26 ամաչեսցէ: * Մոտ ի ձեզ է բանն այն, ՚ի բերա-
նի քում եւ ՚ի սրտի քում, զայն է բանն հաւա-
տոյ զոր քարոզեմք: զի եթէ խոստովանիցիս
բերանով քո զՏէր Յիսուս, եւ հաւատասցես
սրտիւ քով զի զնա յարոյց Աստուած ՚ի մեռելոց,
27 կեցցես: * Որովհետեւ սրտիւ հաւատայ ոք
ի արդարութիւն, եւ բերանով խոստովանի ոք
29 ՚ի փրկութիւն: * Որովհետեւ ասէ գիր սուրբ.
Ամենայն որ հաւատայ ՚ի նա ոչ ամաչեսցէ:

Գլուխ Ժ:

1 Եղբարք, հաճութիւն սրտի իմոյ եւ աղաչանք
առ Աստուած վասն նոցա ՚ի փրկութիւն է:
2 Վասն զի վկայեմ նոցա եթէ նախանձ Աստուծոյ
ունին, այլ ոչ ՚ի գիտութեան: * Զի անգիտա-
նալով զարդարութիւն Աստուծոյ, եւ զիւրեանց
արդարութիւն կամեցեալ հաստատել, ոչ հնա-
3 զանդեցան արդարութեան Աստուծոյ: * Զի վախ-
ճան օրինացն է Քրիստոս ՚ի հաւատացելոյ
4 ամենայն արդարութեան: * Մովսէս գրէ զարդա-
րութիւն որ ՚ի հաւատոյ, եթէ որ արարցէ զայն
մարդն՝ ՚ի նմա կեցցէ: * Բայց արդարութիւն
որ ՚ի հաւատոյ այսպէս ասէ. Մի ասասցես ՚ի
սրտի քում, ո՞վ համբարձցի յերկինս, զայն է
զՔրիստոս ՚ի վայր իջուցանել:
5 * Կամ ո՞վ իջցէ ՚ի խորս, զայն է զՔրիստոս ՚ի
մեռելոց յարուցանել:

և

և այլ խնամատուն քահանից վնաս։
6 * Ածէք ի մէջ՝ և պատճառական այլ
պարտիճ ։ քայլ զայր հաւատարիմ
7 գործ և գտանել ։ * Ար ջոջի անարատ
յարդարութենէ, երանելիս թողեալ զոր
8 դիս նուէր ։ * Յորժամ թագաւոր ար-
զար նահատակ յանձն ։ այլ կայ առաջի
աչաց նորա ամենայն չարագործ ։

* Ալէք պարծեսցի զհերս տուրբ ու-
նել ։ կամ ալէք հանդգնակիցի՝ թէ
10 տուրբ եցէ ի մեզայ ։ * Ընչու մեծ և
փոքր. և չատ կրկին, պինդք են առա
ջի Տեն երկոքեան ։ (խոտիանեացին նք.
և որք առնեն զնա. նա և ի գնացս իսկ
11 իւր խոտիանեացի այր ։) * Ներհատարգ
ար ի խարեսել, ուղիղ են չանա-
12 պարհք իւր ։ * Ասնկն լսէ և ակն տե-
սանէ ։ Տի գործածք են երկոքեան ։
13 * Ան ակրեր զբարախօսել. զի մի մեռ-
ցես ։ քայ զաչս քո. և յապեայ հայիլ ։
14 * Օչարն առեցեալ՝ չար ասէ՝ որոյ
զնոյն առացեալ եցէ ։ և ծառուցեալ
յառաջ առա նոալեմք պարծեցի ։
15 * Ի՝ ոսկի և բազմութենէ անբաստա-
նայ ։ և անօթ պատճառական՝ շրթունք
16 գիտութենէ ։ * Օչէր զհանդերձ նուա-
րա ։ և ի հիւր

ութենէ

տեղէ գրաւեն զնա։ * Վասնզի ամենայն 17
առն հայց առաքեալ։ եւ լցեալ բերան ն[ո]ր
կապիտ։ * Խորհուրդք սրտից պատ[ա]- 18
ռասեսցին։ եւ պատերազմ իմիաստուս
ի մեղս տկնէ։ * ‖ Ով յայտնէ զխոր- 19
հուրդս իմ։ եւ ոչ ոք ունի զիշխանութիւն
ի վերայ իմ։ ‖ Ա[յ]լ ոչ ոք ունի զիշխանութիւն
ի վերայ իմ։ եթէ ոչ տկնէ։ * ‖ Ով յայտնէ զխոր- 19
հուրդս իմ։ եւ ոչ ոք ունի զիշխանութիւն
ի վերայ իմ։ եթէ ոչ տկնէ։ * ‖ Ով յայտնէ զխոր-

29 նէ։ * Ո՛ արդ երիտասարդաց իմաստուն
30 թէ՝ և փառք ծերոց ամէնք։ * Ահա ես և
հարուածք պատահին չարաց։ և տան
զանք ի՛ հետմարտանս որովայնի։

Գ։ ԻԲ։

1 Արդ սահանք ջրոյ՝ նոյնպէս սիրտ
թագաւորի ի՛ ձեռս Ա.Տ։ ընդ որ
կայ կամի հայեցուցանել՝ դարձուցա-
2 նէ զնա։ * Ա.մենայն այր երևի անձին
իւրում արդար։ բայց ուղղէ զսիրտս
3 Տէր։ * Գործել զարդարութի՛ն և իւ-
սիլ զՀՄարտութիւն հաճոյ է առաջի
Տ՛ն առաւել քան զարիւն զոհից։
4 * Ա՛ծամիտ ի՛ թիշնամանս այր խըս-
տասիրտ։ ճամբար ամբարշտաց մեղք։
5 * Խորհուրդ համառօտ՝ սակայն յար
դարութի՛ն։ և ամ՛ վաղվաղուկ՝ աա-
6 կայն ի՛ նեռանգութիւն։ * Ար ժողովէ
զգանձս ստութեա՛ լեզուի՛ն՝ զնետ երթայ
անտառաց։ և անկանի յորոգայթս մա-
7 հու։ * Աատակութիւն ամբարշտաց հաս
ցէ։ վասն զի ո՛չ կամին առնել զարդա-
8 րութի՛ն։ * Ա.ռ խոտորեալն՝ խոտորել
չանապարհ առաքէ Ա.՛ծ։ քանզի առաքեալ
9 և ուղիղ են գործք նո՛ր։ * Լաւ է բնա-
կիլ առ անկեան ի՛ տեղւոջ օդոյ։ քան
զի

ի քաղաքն՝ անիրաւութիւն • և՛ խոտան
խառնակութիւնք ։ * Ընդդէմ ամբաստանի 10
գանկանայ ընդ ոք։ ոչ ոչ գայցէ յուսմբ
քեզ գատաստանիւ ։ * Ասաւժել անխը- 11
նամ։ տեսանել զի ոչ ոք ընդդէմ կայցէ
զառաքեալսն ։ եւ ոչ ոք ընդդէմ կայցէ 12
գոնէ զիւիսն ։ * Ասի առնուլ զամենայն
արդարոյն զանխրատութիւնն ։ եւ ապա-
հանին ամբարիշտք ընդ նոսա ։ * Որ խնամ 13
զանեցիս իւր, զի մի լուծցի տկարին. և
նա կարդասցի առ Տէր, և ոչ լուծցի
նմա ։ * Տուրք գաղտնիք գարձուցանեն 14
զբարկութիւն ։ իսկ որ խոնարհ ի տուրս,
զառատիկ բարկութիւն յարուցանէ ։
* Ախտաւորն զարդարոյն առնել զին- 15
նաւոնս ։ և աչքն սիրտ թուխի չարա-
գործ ։ * Ասի մուրհակ ի ձանա- 16
պարհն արդարութիւն ի ժողովս հրե-
կայից դադարեցնէ ։ * Ասի կարօտեալ 17
սիրէ զուրախութիւն ։ և որ սիրէ զգինի
և զձէթ ի մեծութիւնս ։ * Ծնդան լինի 18
արդարոյն անօրէնն ։ և ուղղոյ՝ որք ան
ցանեն զուխտիւ ։ * Աւուրք բնակիւ 19
յանապատի՝ քան ընդ կնոջ անզգա-
մի եղեմտացոյ՝ և բարկացուցի ։
* Ոսանգ ցանկալի հանգիստ ի տիրու 20
մտից և ձեթոց ։ գոյացուցանի զնա ։
* Ոչ 21

21 * Ա՛նդամատան սրբեսցուք եւ ամէն
ամօթալից կացուցանել զանձինս մեր ։ եւ զամէն
22 մեռեալն՝ եւ զփրկուա ։ * Ա՛ւելորդ ամենեւին
զգրեցաք ձեզ վասն գրոյն ։ զոր ինքեանք
գիտեն՝ եւ զիրենք ամենայն մարդիկ ։ եւ
23 ամբարիշտք ։ * Այլ ասէին զերծուն եւ
զերեզմանատունն՝ ի նոսէ զանձն եւս ։
24 * Խնամն՝ եւ յանդգնութիւն՝ եւ հպարտն
ժանտ կոչի ։ եւ որ սովորական է՝ անօրէնն
25 է ։ * Այնմանէ՛ք ամենայնիւ զգուշանայ ։
զի ոչ յաժառին ձեռք նորա գործել
26 ինչ ։ * Ամբարիշտն ցանկայ զամ օր
՝ի ցանկութիւնս չարեաց ։ իսկ արդարն
ողորմի՝ եւ տայ առանց խնայելոյ ։
27 * Պատասխանեցաւ ամբարշտացն ուիրջ է եւ
առաջի Տ՚ն ։ քանզի անօրէնութիւնք իսկ
28 մատուցանեն զնոսա ։ * Ա՛լ կայ սուտ
վկայել ։ եւ այլ հնչուն՝ զպատշաճէն խո-
29 սեացի ։ * Ա՛յր ամբարիշտ յանդգնու-
թիւն հարկանի՝ ի դիմի ։ իսկ ուղիղն ,
ինքն իմանայ զձանապարհս իւր ։
30 * Ա՛յ է մարդոյ իմաստութիւն՝ եւ ոչ ընդդէմ
31 խորհուրդ առ Տ՚ն ։ * Երեքեւար պատ-
րաստ լիցի ձի պատերազմի ։ եւ յՏ՚ն
ելցէ ։ զիմաստութիւն ի հնձի վայրի ։

Գլուխ Իե։

Եւ ասէ անտուն քարի՛քան զմեծութի՛ւն ա
բազումս։ և քան զարծաթ և զոսկի՛ն
ընտի՛ր քարիք։ * Ածծատուն և աղ 2
քան մեծանայ պատահեացին։ և երջ
կայուն այցելութի՛ւն առնէ Տ՛ր։
* Խորագիտին տեսեալ զչարագործն 3
պատժեալ՝ հատատուութի՛ւն խրատ
զանձն։ և անմտաց անցեալ առնոքօք
ջնասեցան։ * Ակիզբն իմաստութե՛ւ 4
երկիւղ Տ՛ն։ և սեծութի՛ւն. և փառք.
և կեանք։ * Տատակք և որոգայթք՝ 5
՛ի ճանապարհս թիւրս։ և որ պահէ
զանձն իւր՝ հեռի լիցի՛ ՛ի նոցանէ։
* Ուրուգութի՛ւն երիտասարդի ըստ ճա 6
նապարհաց իւրոց։ նաև յորժամ ծե
րացի, ո՛չ սերժեսցի՛ ՛ի նոցանէ։
* Ո՛ղբատաք տիրեցեն մեծատանց։ և 7
ծառայք տերանց իւրեանց փոխ տայ
ցեն։ * Որ սերմանէ զանզգամութի՛ւն 8
հնձեսցէ զչարիս։ և գհարուճածս գոր
ծոց իւրոց բռնանդակեսցէ։ * ‖ Օ՛այր 9
Ա.Կոր. զո՛ւարթ և զառատ՝ սիրէ Ո՛ն։ որ ոչ
31.28. ունայնակին՝ ինքն կերակրեսցի։ քան
զի՛ իւրմէ հացէ եւս աղքատին։
Օ՛այր զոյգ իւրոյ և զպատիւ ոչ գործէ։
որ

աստ զկնի ասելոյ։ քանզի ոչ ասաց եհաս ա-
ռաջի նոցա։ այլ ասաց եհաս ի վերայ նոցա։
զի յայտնի լիցի եթէ ընդ ամենայն հաւատա-
ցեալս ոգի էջ սրբոյ ։ այլ յորժամ ինչ ուրեք
կամէր ։ * ։ յայտնութեամբ ինչ ցուցանել
զիւրոյ ներգործութենէ ։ զոր ինչ եւ արար։

11 * Արդ Տէր զարերաւոյ ։ եւ ընդունելիք
հոգւոյ սրբոյ ։ զի յանձն առեալ զխոստում
հաւրն ։ զոր լուարուք ասացեալ ինձ։ զի
12 ոչ բազում աւուրս ։ * յետ զայսորիկ ։ եհաս
զհանդէս ։ անգամանել զբանս անօրինին ։
զոր ասաց ինձ Տէր ասել ։ զի ոչ բազում
աւուրս ։ եւ դուք մկրտեսջիք սրբով հոգւով
եւ ոչ ջրով ։ որպէս եւ ես մկրտեցի։
13 * Եւ դուք զօրութիւն առնուցուք ։ եհաս
զհանդէս ։ զի ոչ ինձ միայն ։ այլ եւ ամենայն
հաւատացելոց ։ զոր ինչ ասացի ։ զի ոչ բա-
զում աւուրս ։ եւ դուք մկրտեսջիք սրբով
հոգւով ։ եւ ոչ ջրով ։ որպէս եւ ես մկրտե-
ցի։ զի ոչ ինձ միայն ։ այլ եւ ամենայն հա-
ւատացելոց ։ զոր ինչ ասացի ։ զի ոչ բազում
աւուրս ։ եւ դուք մկրտեսջիք սրբով հոգւով
եւ ոչ ջրով ։ որպէս եւ ես մկրտեցի։ զի ոչ
ինձ միայն ։ այլ եւ ամենայն հաւատացելոց ։
զոր ինչ ասացի ։ զի ոչ բազում աւուրս ։ եւ
դուք մկրտեսջիք սրբով հոգւով ։ եւ ոչ ջրով ։
որպէս եւ ես մկրտեցի։ զի ոչ ինձ միայն ։
այլ եւ ամենայն հաւատացելոց ։ զոր ինչ ա-
սացի ։ զի ոչ բազում աւուրս ։ եւ դուք մկր-
տեսջիք սրբով հոգւով ։ եւ ոչ ջրով ։ որպէս
եւ ես մկրտեցի։ զի ոչ ինձ միայն ։ այլ եւ
ամենայն հաւատացելոց ։ զոր ինչ ասացի ։
զի ոչ բազում աւուրս ։ եւ դուք մկրտեսջիք
սրբով հոգւով ։ եւ ոչ ջրով ։ որպէս եւ ես
մկրտեցի

1 Զհետ երթայք սիրոյ. եւ նախանձայարուք
հոգեւոր պարգեւաց. մանաւանդ զի մարգարէա-
նայիցէք. 2 զի որ լեզուաւ խօսի. ոչ մարդկան
խօսի. այլ Աստուծոյ. քանզի ոչ ոք լսէ. բայց
հոգին խօսի զխորհուրդս. 3 իսկ որ մարգարէա-
նայ. մարդկան խօսի շինուած եւ յորդոր եւ
մխիթարութիւն. 4 որ լեզուաւ խօսի. զանձն
իւր շինէ. իսկ որ մարգարէանայ. զեկեղեցի
շինէ. 5 կամիմ զի բոլորքդ լեզուաւ խօսիք.
այլ առաւել զի մարգարէանայիք. զի մեծ է
որ մարգարէանայ. քան զլեզուաւ խօսողն.
բայց եթէ մեկնիցի. զի եկեղեցի շինուածոյ
առնիցէ. 6 արդ եղբարք եթէ եկից առ ձեզ
լեզուաւ խօսելով. զի՞ օգտեցից ձեզ. եթէ ոչ
ձեզ խօսեսցիմ կամ յայտնութեամբ. կամ գի-
տութեամբ. կամ մարգարէութեամբ. կամ
վարդապետութեամբ. 7 եւ կամ անշունչ
ինչ. որ տայ ձայն. կամ սրինգ. կամ քնար.
եթէ զտարբերութիւն ձայնից ոչ տացեն.
որպէս գիտասցի՞ զոր սրինգի կամ զոր քնա-
րի նուագի. 8 եւ կամ եթէ փող անորոշ ձայն
տացէ. ո՞վ պատրաստեսցի ի պատերազմ.
9 նոյնպէս եւ դուք. եթէ ոչ լեզուաւ բան
տացէք ձեզ յայտ. զի՞ գիտասցի զոր խօսիս.
եղիցիք բանս առ ոդ խօսեալ. 10 քանզի
բազում ազգք են աշխարհի. եւ ոչ ինչ
անխօս

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒԱԾՔ

Նահանա ։ և՝ ի տուացուածս սրբոց մի
մտանիցես ։ * Օ՛ն որ փրկէ զնոսա Տէր՝ 11
հզօրէ ։ և դատէ զդատաստանս նոցա
ընդ քեզ ։ * Տո՛ւր ի խրատս զսիրտ քո ։ և 12
զականջս քո պատրաստեա բանից իմաստ
ութեան ։ * ՚Ի լո՛ւր ի խրատս զսիրտ քո ։ և 13
տուր ։ զի եթէ հարկանես զնա գաւա
զանաւ՝ ոչ մեռանի ։ * ՚Պանզի դու 14
հարկանես զնա գաւազանաւ ։ քայց
զանձն նորա փրկես ՚ի մահուանէ ։
* Մրդեակ՝ եթէ իմաստուն լինիցի 15
սիրտ քո ։ ուրախ արասցես և զիմաստիս ։
* Ո՛չ եթէ ընդելուզեսցես զշրթունս 16
քո ընդ շրթունս իմ ։ միայն թէ ու
շիմ եցեն ։ * ՚Ի նախանձէսցի սիրտ 17
քո ընդ մեղաւորաց ։ այլ երկիւղ Տե
ւանիցեն զօրհնանապատ ։ * Օ՛ր եթէ 18
պահեսցես զնա ։ եղիցի քեզ զաւ՛ակ ։
և լսցա քո մի մերժեսցի ։ * Լո՛ւր որ 19
դեակ՝ և լե՛ր իմաստուն ։ և ուղղեսցես
զխորհուրդս սրտի քոյ ։ * Մի լինիր 20
արբեցօղ ։ և մի ձկտիր ընդ հանգա
նակօղս մոյ վաչխատաց ։ * ՚Պանզի 21

զծերուելի մօր քոյ ։ * Չհամարուիս 23
ինչ աւազեր ։ եւ մի լծուլոր վնասուիս
24 ինչ եւ վերատ՝ եւ վճանձար ։ * Խարուիք
ամուցանել հայր արդար ։ եւ՛ ի վերայ
արդոյ խամատոյ ուրախ լինել անձն 25
նէ ։ * Ուրախ լիցին հայր եւ մայր քո՛ ի
քեզ ։ եւ խնդասցի՝ որ ծնաւն զքեզ ։
26 * Տո՛ւր ցիս սրտեակ զաիրտ քո ։ եւ աչք
քո չհանապարհաց իմոց սպասեացեն ։
27 * Կարաս ծակ՝ ի տուն օտար ։ եւ ջրհոր
28 նեղ օտարոտին ։ * Ո՛ի այնպիսին վաղ
վաղակի սատակեսցի ։ եւ ոչ ամօրէն
29 սպասեսցի ։ * Ո՞ւմ է վայ ։ ո՞ւմ հոտ
վուխիք ։ ո՞ւմ դատաստանք ։ ո՞ւմ
դժնդակութիք եւ վարանք ։ ո՞ւմ վէրք
առանց պատճառի ։ ո՞ւմ կապուտակ
30 ականուիք ։ * Ո՛չ ապաքէն այնոցիկ՝
որք յամենանն ի գինուլ ։ եւ այք գի-
31 տեն ուր գինեըբուք լինիցին ։ * Ո՛ւ
որք յամենանն ի գինուլ ։ այլ խոսեցարուք
ընդ մարդս արդար ։ եւ խոսեցարուք
եթէ ի տաշտս ե՛ ի քաժակս արձակես
ցես զաչս քո ՝ յետոյ շրջիցիս ։ մերկա-
32 զոյն քան զաանդիտուն ։) * Ո՛չ ի վախ
չանի իբրև զօձահար տարածանիցիս
33 և իբրև իժի թոյնք սիրտեացին ։ * Ո՛չ

քո երբեք տեսանել զկին օտար, քան
զան քո յայնժամ խոտեցցէ զքեզ։
* Եւ անկեալ գնեցից երբեք ի տարփա 34
ծուխս։ և երբեք գնասուղիս ի քա-
զաւ ախտկոծութեամբ։ * Եւ առա- 35
յել՝ հարկանիցին զնա, և ինձ ոչ ցաւ
երբ։ այլոն առնիցին, և ես ոչ գիտեմ։
երբ լինիցի առաւօտ՝ զի երեկո լինի։
երեկոյ՝ ընդ որում ջղջիցայց։

Գ.Լ։ ԻԳ։

Հայ էր՝ 23. 17. Ա՛յրեսակ՝ ‖ մի՝ նախանձիր ընդ չարս։ I
և մի՝ ցանկասցես լինել ընդ նոսա։
* Օ՛ի զաւազեն խորհին սիրտ նոց։ և 2
զցաւս խոսին շրթունք նոցա։
* Իմաստութեամբ շինի տուն. և հաստա- 3
նայ հանդերձ։ * Եւ խորհրդով լցանին 4
շտեմարանք։ ամ մեծութեամբ արուեստի
հաստատ և բարեաւ։ * Լաւ է իմաստուն 5
քան զհզօր։ և հանճարեղ քան զայն
որ ունիցի զաւատակերտս մեծամեծս։
* Ռազմարուեստութեամբ ձիւն պատերազմի։ 6
և օգնականութեամբ խոհականն սրտի։
* Իմաստութեամբ և խորհուրդ բարեաց 7
ի գրուանս իմաստնոց։ * Յոյժ ոչ խոտորին 8
ճանապարհք
ոտք

աստղն մեծ ։ և աստղապաշտութիւնն սկսաւ ի
սմանէ ։ զոր ասացաք զի ինքն ժամանակաւ
10 առաքելն առաւել քան զամենեսեան ։* Եւ ի
ոմանց ասի ինքն ի վերայ եղեալ ասասանկեացն ։
11 * Ի Փրկիւն գրեալ ասացեալն ի մեզ ։ գ՚ենեսն ։ Ասաղմ.
12 գեղեցկատեսակութիւն՝ և մի խնդալեր ։ * Ի՚ասաւ 81.4.
ին ասելոց ։ ոչ գիտեմ զինա և ոչ ՚ուս
զին Հանդէն ։ գիտացիր զի Տէր զամե
աւիցուն Հանդէն ։ և որ առեղծ զշունչս
աւիցուն ։ նա գիտէ զինա ։ Հատուցանէ
իւրաքանչիւր ոմանէ ըստ գործոց իւր
13 ոց ։ * Մեր գեղեցիկ ոմրեակ ։ զի բարիկ ։
և գիտարան՝ զի քաղցրացոյցէ կոկորդ քո
14 * ՚Ոյժեալէս եղիցի Հանդէս խնամոս_
ին ։ ոչ յանձին քում ։ զի եթէ գայցէ
զինա՝ եղիցի բարեաւ ՚ամխնդն քո ։ և
յայս քո մի պատեսցի ։* Ա՚ն մնաս
ցաներ զանկատարելոյն յաւրում արդա_
ւոյ ։ և մի խոտեր երբեմն ի պտղոյ
16 * Ով եթէ ասէ գիտեմ գինա ։ և
գործոց, կատարեսցէ ։ նոյն ասելովքն
17 տկարացին՝ և չարեաց ։ * Եթէ կոյր
ոյեցէ զի՚ուսանիցէ զա՝ մի ոտն Հարկա_
ներ ։ ո՚վ ելոյծ ոչ գիտացիր զի մի Հատա_
18 տանեսցէ ։ * Ա՚ն գոյցէ տեսանելոյն Տ.
և ոչ լիցի Հանդոյ ընդս ։ և գարձուսցէ
19 գարտասուեալ երեսն երբ՚ իցեմանէ ։ * Ա՚ն

ի նոցանէ ընդ ձեռն ելանել ի վերայ ոտից նոցա ։ եւ մի գոյր
ի նոցանէ որ կարող լիցի կալ ընդդէմ նոցա ։ * Այլ ամենայն 20
ոք որ ելանէր ի վերայ նոցա անկանէր ի գետինն ։ եւ
ձիոցն ։ * Եւ ելանէին ոտիւք նոցա ։ եւ ի 21
ճանապարհսն ։ եւ ի մեծի ի նեղութեան մի՝
առնէին զնոսա ։ * Պատնէի յանկարծ 22
ել ոտնակոխեցեալ զամբարշտսն ։ եւ
զպատուհասս երկոցունց ոչ ծանեայր ։

Ամէն որ պահէ զբանն՝ արտաքոյ կարգի
գործ լատին ոչ տեսանէ զբանն ։ զի ընդարմանալով ընկա-
նէ ։ Ա՛ի ինչ տուա տասանալ ։ զմարդն ։ եւ մի խոտելիք զնա
զանէ թագաւորն ։ եւ մի խոտելիք զնա
ելեզուէ նորա եղեալ ։ Վասն այսորիկ ես
ելեզու թագաւորն, եւ ոչ մարգիսատ ։
եւ որք մատնեսցեն նմա՝ խորտակեսցէ ։
Ով եթէ արեցի արտաքոյ նորա՝ լուծցի
գիւղ ։ եւ ամենայն ինչ որ ունի առցէ
եմ

(

գլուխ ։ ԺԱ ։

(Այս ասէ այլ ցհաւատացեալս ։

2 եմ քան զամենայն։ * Այլ խնամասուրեամբ
3 մատուցի ոչ գոյ յիս։ * Այլ ծառայից Քրիս-
տոսի եմ։ և գիտութեամբ արբուցի
խեղճասուած եղէ։ և չհանդուրժեմ զարբու-
4 ծիս։ * Ո՞վ եղիցէ տկարացաւ՝ և ես ոչ տկա-
րանայի։ ո՞վ եղիցէ գայթակղեցաւ՝ և ես ոչ այր-
վեցայ զկնի նորա։ եթէ պարծել ինչ է պարտ
վեցայ զԽուրն իմ։ որ հաստատեաց
զամենայն երկիրս։ զինչ անուանէ նոքա
և կամ՝ զինչ անուն որդւոյն՝ զի գիտէ-
5 ցուցես։ * Ահա բանք Աստուծոյ ընտրեալք։ և
պաշտպան լինի նոցա երկիւղածացն իւր
6 ոք։ * Ոչ յաւելուր ի բանս նորա։ զի ոչ
ոք յանդիմանեսցէ զքեզ՝ և սուտ լի-
7 նիցիս։ * Երկուս ինչ խնդրեմ ի քէն
Տէր։ մի հաներ յինէն զշնորհս մինչև
8 մեռանիլ իցեմ։ * Զբան զուր և սուտ
հեռի արա յինէն։ զաղճատութիւն և զաղ
քատութիւն մի տար ինձ։ այլ կշռեա
ինձ զարժանն բաւականութիւն։
9 * Զի մի ուժգնացայց՝ և ասիցեմ։ և ա-
նիցեմ. թէ ո՞ տեսանէ զիս։ կամ աղ
քատացայց՝ և գողացայց։ և երդուա՛յց
10 յանուն Տեառն Աստուծոյ իմոյ։ * Ոչ մատներ
զծառայ՝ ի ձեռս տեառն իւրոյ։ զի մի
երբեք անիծանիցէ զքեզ՝ և տապա-
11 նիցիս։ * Ազգ՝ զհայր իւր անիծանէ։ և զմայր իւր ոչ օրհնէ։
Ազգ *

իւր ։ և զեղա անձին իւրոյ ի նմանոյ ։
12 *Ընտրեաց ամբարտաւանսն աչս ։
ունի ։ և արտեւանունքն իւրովք հպարտ
տանայ ։ * Ընտրեաց բերկրեալ զառ- 14
ել իւր բերան զիտրոցս ։ մնալ և ուտել
զխոտարհս երկրի ։ և զաղքատս ի
մարդկանէ ։

Գլուխ Ութ։

Ալ Հա. ( ) այս ասեմ իմաստոց ։ ‖ խել- 23
19. 15. ■ ՝ մուտ լինել իրաւանց՝ ի՞ ամա
2. ( )էն. էք ։ ակն առնուլ ի գաւառականի էն
1. 17։ Հ բարւոք ։ * Որ ասէ զամբարիշտն ի- 24
16. 19. արդար է ։ անիծեալ ի ժողովրդոց
Աբդ. երկրի. և ատելի ազգաց ։ * Խոկ որք 25
42. 1. յանդիմանեն. նոքա լաւք երեւեսցին
և՝ի վերայ նց եկեսցէ օրհնութի՛ն ։
*Զ ըմբռնք սիրեսցեն զգաստասխա- 26
նեա զանխիլ բարեաց ։ որ պատասխանի
տայ բանս դիմադարձութե. պատրաս
տէ անձին իւրում բանս հեռանալոյ ։
*Պատրաստեա յելս զգործս քո. և պատ 27
րաստեա զդաշտս քո ։ և երթ և շինեացես վերատին զտուն
ջհեռ ։ և ինձ ։ * Որ լինիս վկայ ոտս ընկերի 28
քոյ ։ մի

զայ. և հայեցայ ընտրել զկրաւտ։ ՚ի մին ՚ի 6. 7.
չէ յերբ անկեալ դնես ոյլ վաւտ։ երբ
33 ՚ի քոյ զարթիցես ։ *Սակաւիկ ինչ
ննջիցես ։ սակաւիկ ինչ զաւազեսցես ։
և փոքր ինչ ընդ գրկիցես զձեռն քո ՚ի
վր լանջաց քոյ ։ և եթէ զայս արա-
34 ցես ։ *Եկեսցէ երբև զկարօտեսս ալ
քաւսուլճիքս ։ և կարօտուլճիքս երբև
չարագոան սուրհանդակ ։

Գլ. Ի.

15 Տղրկի երեք զաւերք հին . սիրալ
սիրեցեալք ։ և երեքեան նոքա ոչ
յապեցուցին զնա ։ և չորրորդն ոչ լցաւ
16 աել հաւ ։ *Գոժոխք՝ և կորուստ՝ և
սէր կանանց՝ և տարտարարոս ։ և երկիր
ոչ յապի ջրով ։ և ջուր՝ և հուր՝ ոչ
17 երբեք ասեն հաւ ։ *Ո՛վն՝ որ ծաղր առ

հնէ

եհ զհայր։ և առաքեսցէ զծերսն ի Մօր-
իլեայեն զնա ազատաբք ձորոց։ և կե-
ցեսցեն զնա ձագք արծուեաց։ * Արդ 18
ես՝ զարս առնդարմնէ ինձ իմանալ։ և
զի զարմանալին ինձ իմացուցանել։ * Օհետս ար 19
ձումն զարմանդն ոչ գիտեմ։ յուզեցի
օձի՝ ի վէմսն վիմի։ և զչանապարհս
ընդ ծով գնացելոյ։ և զչանապարհս
առն յերիտասարդութենէ նորում։ *
Այսպիսի է և չանապարհ կնոջ շնա 20
ցողի։ զի յուժամ գործէ ինչ, լուա-
նայ։ և ասէ, ոչինչ գործեցի չար։ *
Արդեաւք շարժի երկիր։ և ջարդիցին 21
ոչ կարէ հանդուրժել։ * Եթէ ծառայ 22
թագաւորեսցէ։ և անմիտն եթէ յա-
գեցի հացիւ։ * Եւ ատելին եթէ 23
հանիցէ զտիկին իւր։ և կին առեալ
եթէ դևակից առն քարուց։ * Ընդ 24
են՝ որք փոքրագոյնք են ի վէմ երկրի։
և նոքա իմաստնագոյնք են քան զիմաս-
տուն։ * Մրջիւն՝ որոյ ոչ գոյ զօրու- 25
թիւն։ և պատրաստ յամարայնոյ զկե-
րակուր իւր։ * Եւ ձագաւ ագռաւ ան- 26
զամ իւրեանց զդատարկս ոչ ունին։
զոր արարիչն ի վիճակ զգաստա-
զօր։ * Ուռանց թագաւորի ոչ գոյ։ 27
իւրեանց ոչինչ ի վիճակ զդատարկս
ոչ ունին։ * Եւ սարդ՝ կերտ 28

յետինս ։ խորհրդով գործեան գինւոյ ։
խորհրդով արբք զգինի ։ * Ածաւռծք 4
բարկասիրտք են՝ զգինի մի արբցեն ։
* Օր մի յորժամ ըմպիցեն՝ մոռանայ 5
ցեն՝ զիմաստուԹի • և ուսցիլ ոչ կա-
րացեն զառաքեալսն ։ * Տուք զար 6
բեցուԹի տրտմեցելոց ։ և զգինի ըմ
պել ցաւագնոտաց ։ * Օի արբցեն՝ և 7
մոռացին զաղքատուԹիս իւրեանց՝
և զցաւս իւրեանց ոչ յիշեացեն ։
* Բաց զբերան քո բանիւ Ա.Յ. և դա- 8
տաստան զամենեսեան ողջմտուԹեամբ ։
* Բաց զբերան քո՝ և դատեա իրաւ 9
ամբք ։ և խնդրեա և որոշեա զաղքատն
և զտկարն ։

Գլ. Ի.

Ա Յսոկ առաքեալ Յաղօթից Ա Ըստացեալ Յարտայելի I
անչանչինք ։ պարտ գրբեցին Բարեբասկն եպիսկոպոսն
Ա Ըստացեալ Յարտայելի հրեաստանեայք ։

Պաւղոս Ա.Յ ծառայ զբանին ։ և 2
պաւղոս Թաղաւորի՝ պատուհէն ըզ
հրամանսն ։ * Երկին բարձր՝ և երկիր 3
խոր ։ սիրտ Թագաւորի անքննին ։
* Թուրգ տես զանփորձ արծաԹոյ ։ և 4
արբեալ արեամբ ։ * Պատահեաւ 5
զամ-

6 * Եւ ի տեսանելն զանապատն զայն եւ
զբնակիչսն ի նմա զանդիմանեաց զնոսա
7 ասելով. * Ով զարդ եղեալ եւ զարդ
ելեալ ազգ, եւ ոչ ոք ի ձեզ գիտէ զիա-
նալն զի ես եմ. զոր ինչ ես ոչ գիտեմ
8 ասելն ոչ ոք ինձ գիտէ. * Ով ոչ ոք
ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ գիտէ զի
ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ գի-
տէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ. զոր ինչ ես
9 ոչ գիտեմ ասելն ոչ ոք ինձ գիտէ. *
Եւ ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ
գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք
10 ոչինչ գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ. * Ով
զոր ինչ ես ոչ գիտեմ ասելն ոչ ոք ինձ
գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ գիտէ զի ոչ ոք
ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ գիտէ զի
ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ գի-
տէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ. զոր ինչ ես
11 ոչ գիտեմ ասելն ոչ ոք ինձ գիտէ. *
Ով զոր ինչ ես ոչ գիտեմ ասելն ոչ ոք
ինձ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ գիտէ զի ոչ
ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ գիտէ
զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ
գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ. զոր ինչ
12 ես ոչ գիտեմ ասելն ոչ ոք ինձ գիտէ. *
Եւ ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ
գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք
ոչինչ գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ
ոչ ոք ոչինչ գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գի-
տէ. զոր ինչ ես ոչ գիտեմ ասելն ոչ ոք
13 ինձ գիտէ. * Ով զոր ինչ ես ոչ գիտեմ
ասելն ոչ ոք ինձ գիտէ, եւ ոչ ոք ոչինչ
գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ ոչ ոք
ոչինչ գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գիտէ, եւ
ոչ ոք ոչինչ գիտէ զի ոչ ոք ոչինչ գի-
տէ. զոր ինչ ես ոչ գիտեմ ասելն ոչ ոք
14 ինձ գիտէ. * Ով Տէր եւ ամենա-
կալ

անձրեւք սաստիկք. ոյժգնացին եւ
պարծին ի տուրս սուրթէ։ * ‖ Եւ եր- 15
կայնամտութիւնդ յաջողութիւն քարոզե- ‖ Ալէ. ժ. ի.
րի ։ լեզու արձակ վիշտ գոսկերա ։
* Արեգը յորժամ գոտանիցեն՝ էսփոյլ 16
կերիջքը. գուցե յապեսցին՝ և փախեսցեն։ * Ար ի յաշխարհս ոսխութ քոյ քաւ 17
քարեկամ։ գուցե յապեսցի քեւ. և ա-
ոխցե զքեզ ։ * Իբրև տուաբր և սլաք 18
արեալ. նոյնպես և այր՝ որ վկայէ զբա
րեկամն իւրմէ՝ զվկայութիւն տուողն։
* Ա՛նառապարհք էարի. և ոտք անօրինի 19
կորիցեն յաւուր էարի ։ * Ար հանէ 20
զթաձկոն յաւուր ցրտոյ. ոպ քացախ
վիրի անօգուտ է. նոյնպես հասեալ
ցաւք մարմնոյ տրտմեցուցանեն զը
սիրտս ։ և ոպ ցեց հանդերձի՝ և որդն
փայտի. նոյնպ տրտմութի՛ մարդկարը
է սրտի առն ։ * ‖ Եթէ քաղցեալ է 21 ‖ Յոով.
թշնամին քո՝ կերակրեա զնա ։ և եթէ ժ. 20.
ծարաւի է՝ տուր ըմպել նմա ։
* Օ՛ այս իբրև առնիցես՝ կայծակուն 22
հրոյ կուտեսցես՝ի վերայ գլխոյ նր ։ և
Տ՛ր հատուսցէ քեզ զբարիս ։ * Հոգմ 23
հեւախոյ զանձաց յարուցանէ ։ և երես
կին բարկ զրպուռեն ։ * ‖ Աւե՛ք քան 24 ‖ Ալէ.
զնոյն ։ զի ասա անկեան՝ խոտամարդ՝ քան ըմպէ- ի. 10.

կնոջ բամբասողէ՝ ի տան մտուս։ անկգտո
25 * Արդեօք ջուր ցօղատանձին ծարաւոյ
ախտաժեղէկ. նոյնպէս և աւետիք քա
26 րեաց՝ յերկրէ հեռատատանկ։ * Նմա
նք զանձն աղբեր խնուցու. և զեղ
ջուրց ապականեցէ. նոյնպէս անվայե
լուչ է արդարոյ անկանիլ առաջի մր
27 պարշտի։ * ‖ Արդ շատ ուտել չէ ‖ Առակ.
քաղցր. այլ յարգել պարտէ զբանա 3.22.
28 պատուհասկանաց։ * Արդեօք քաղաք կոր
ծանեալ՝ ի պարսպաց՝ և անպարիսպ
եղէ. նոյնպէս և այր՝ որ ոչ կարողանայ
զինչ գործեցէ։

Կ Ե Ղ. Ժ.

1 Արդեօք ցօղայատարայնի. և անձրև՝ ի
հունձս։ նոյնպէս ոչ է պիտոյ պա
2 տիւ անզգամի։ * Արդեօք թռուցանք և
ձնձղաւիւք թռանին՝ նոյնպէս անէծք
3 զուր ուժեք ոչ եկեսցէ։ * Մի մտրակ
ձիոյ. և խթան իշոյ՝ նոյնպէս գաւազան
4 ազգի անմտի։ * Մի տար անզգամին
զպատասխանի ըստ նմին անզգամու
5 զի մի երևեսցի նմանող նմին։ * Տո՛ւր
պատասխանի. զի մի երևեսցի իմաստ
6 նագոյն յանձն իւր։ * Չոնտատուր
գործ իւրոց ձեռաց տգիտի ոտք ու առաքն
զբանս

զբանս՝ զի ես ընդ քեզ եմ, և ոչ ոք հասցէ
7 քեզ չարել. զի ժողովուրդ բազում է ինձ
8 ի քաղաքիդ յայսմիկ։ * Եւ նստաւ անդ ամիսս
9 երիս՝ ուսուցանելով զբանն Աստուծոյ նոցա։
Եւ ոմանք ի հրէից դատեցան ընդ Պաւղոսի,
10 և ի Կեսարիա գնացեալ՝ հարցանէին զնա։
Եւ ի մեծի՝ որ ի Կեսարիա էր, հարցեալ
նմա՝ ասէ. Ես ի քեզ դատիմ։ Եւ ասէ
11 Պաւղոս. Ես առաջի դատաստանի Կեսարի
կամ՝ ուր ինձ պարտ է դատիլ։ Զհրէից
12 ոչ ինչ անիրաւեցուցի, որպէս և դու
գիտես լաւ։ Եթէ ոչ ինչ եմ անիրաւ, և
կամ մահու արժանի ինչ գործեցի, ոչ
մերժեմ զմեռանել. իսկ եթէ ոչ ինչ է
յայնցանէ, զոր նոքա ինձ չարչարեն,
13 ոչ ոք կարէ զիս մատնել նոցա։ Կեսարի
14 կամի։ * Եւ յետ աւուրց մի Ագրիպպաս
թագաւոր և Բերնիկէ եկին Կեսարիա՝
15 ողջունել զՖեստոս։ Եւ յորժամ բազում
աւուրս անդ եղեն, Ֆեստոս յայտնեաց
թագաւորին զբանս իմ, և ասէ. Այր
մի կայ կապեալ յԵղիմէ. զոր առաջի
քահանայապետացն և երէցանց հրէից
16 դատեցեալ՝ խնդրեցին զդատաստան
նորա, և ես պատասխանի ետու նոցա
թէ ոչ է սովորութիւն հռոմայեցոց
17 մատնել զոք մարդ՝ մինչև դատեցեալ
հար-

հարկանել զշան ձեռայ։ եւ ոմանք զայնոսիկ յառաջ
ասացեալսն ասեն։ զի յայլում գաւառում։
18 * Այլ Թուխտարքն առաջի արկանեն հնձուած
զգեստս ամարկեան։ եւ ոչ ի վաղվաղակի ընդ-
կալ ասէ։ այլ ի ժամանակի։ եւ ոչ ի վաղվաղակի
19 * Այնպէս եւ առաքելքեան՝ ոչ զգա-
նակաւք եւ առաջնեկքեան՝ ոչ զգա-
նակաւք ընկալան։
20 ընդ խաղ արարաք։ * Այլ բազում միայ
ոչ զոչխարիցն հնձեցաք։ եւ ոչ ոչ զոչ
21 այր երկիր՝ զաղաւն կոչէ։ * Արա-
կարանք կայծակաւոց։ եւ փայտ հրոյ։
|| և այլ բանասարկու առ՝ ի յուզել զկին || Ալէք.
22 ոչխ։ * Նոանք առաւակառատաւոյ կա- 15. 18.
կուղք են։ բայց արկանեն՝ ի շտեմա-
23 րան մարտի։ * Այս տայ զարծաթն նոյն
զուտ ընդ ձեռամբ։ եթէ զկնի հաստատել է։
զլխաւորն ուղղէ ծածկեն զախտա
24 տրտմագինս։ * Ջ սկսաւքն իրմէ
յայտնի առնէ ամ՝ որ էր զկշռաւոյ չաշ
իր։ ո՝ւ խոտոն իրում՝ նոնել զնեն-
25 զուել։ * Նոնել ազատիցի զբեզ ի շա-
նալոյն քո։ ո՝ւ ի ձայն բարձր առեր ա-
ցէ։ մի հաւանիր նմա։ զի եօթն չարիք
26 կան՝ ի սրտի նո։ * Այ ծածկէ զկշռա
մուխէ, հաստատէ զնեզուխէ։ առ
զանէ զչեռս իր բանտագործն յատեն

ուս ան՝ կցի ինքն՝ ի նոյն ։ և ար գնէ 27
զվէմ, անձին իւրում գլեսցէ։* | եզու 28
տուտ՝ ատեայ զձիւմարտուելն. և քե-
լան անզգամ, առնէ խռովութիւն։
ան զգամի ծանրագոյն է քան զերկո-
սեան։* | Նոտրմէ սրտմտութիւն. 4
և սաստիկ է քարկուելն։ այլ նախանձ
ձառձիկալէ և ոչ իբրեք ժուժէ կեալ։* | ան է յան 5
դիմանալ յայտնեալ՝ քան զքարե-
կամուելն ծածկեալ։* | անք են վէրք 6
բարեկամի. քան զկամակիր համբոյրս
թշնամւոյ ։* | Ընձն յագեալ՝ զխո- 7
րիսխ և զմեղր արհամարհէ ։ բայց
անձին կարօտեալոյ՝ և դառն իբրև քղ
քաղցր թուի։* | Ոտ թռչուն թռչի՛ւ 8
բունոյ իւրմէ ։ նոյնպէս և մարդ սար
կաւոյ՝ յորժամ օտարանայցէ յիւրոց
տեղեաց։* | Ուրախ և գինեաւ՝ և խո- 9
նդ

Ա Մեբա. 22.18.

Ա Յոբ. 6. 7.

զամ զամբարձանոյ արդար։ և զանիկանէ՛ն
զամ զամբարձանոյ (*) զամբիկամ զամ
և զամբիկամ՝ համրեն մի լամարը և
զամ զամբարձանոյ արդար։ և զամ
զամբարձանոյ արդար։ և զամ
զամբարձանոյ արդար։ և զամ

20 ‖ Ներսէս սրբազան կաթողիկոս ։ * ‖ Հռիփսիմեան կոյսերուն ‖
14.10. անուանց ցուցակ կայ ։ Գրիգորիս ի Պարթևաց տիրելոյ
մեռաւ ։ որուն տեղ Տրդատ որդի նորա թագաւորեաց ։
Հասակ գառնոյ ։ ուստեր Անակայ ։ եւ աստիճանաւորք ։ եւ ցուցակ բոլոր
21 ‖ Ալէքս. սուրբ ։ * ‖ Գրիգոր սրբոյն Լուսաւորչին որդի ‖
17. 3. Տրդատ ։ եւ սուրբ Գայիանէ ։ եւ սուրբ Ասքանազ ։ եւ
զոր նոքա ընտրեցին ։ եւ ձեռնադրեցին ։ եւ զոր նոքա
22 ձեռնադրեցին ։ * Ասքանազ սուրբ ։ եւ Գայիանէ ։ եւ
Ասքանազ ։ եւ Գայիանէ ։ եւ զոր նոքա ձեռնադրեցին ։
23 * Ներսէս սրբազան կաթողիկոս ։ եւ Տրդատ թագաւոր
Հայոց ։ եւ Տրդատայ թագաւորին ։ եւ
24 Հռիփսիմեան կոյսերուն ։ * ‖ Անդրէաս ‖ սուրբ Գայիանէ ։
եւ զոր նոքա ձեռնադրեցին ։ եւ զոր նոքա ։ եւ
Հռիփսիմեան կոյսերուն ։ եւ սուրբ Գայիանէ ։ Ասքանազ
25 Հայոց կաթողիկոս ։ * Ներսէս սրբազան ։ եւ Տրդատ
թագաւոր ։ եւ Հռիփսիմեան կոյսերուն ։ եւ զոր
26 ամենեքեան միաբան ։ * ‖ Օր է նահատակութեան ‖
Ալէքս. 11. Գրիգորի Լուսաւորչին ։ եւ Տրդատայ թագաւորին ։
6. 8. եւ Հռիփսիմեան կոյսերուն ։ եւ Գայիանէ ։ եւ Ասքանազ ։
27 * Անդրէաս ։ Յիսուս Քրիստոս ամենայն զօրութեամբ ։
եւ Հռիփսիմեան կոյսերուն ։ եւ Գայիանէ ։ եւ Ասքանազ ։
Հայոց կաթողիկոսին ։

ԳԼՈՒԽ ԻԲ.

1 Թախուցեալ երեկոյ ամբարիշտն
առանց ուրուք հալածելոյ։ բայց
արդարն իբրև զառիւծ յանձնապատ-
2 տանէ ։ * Վայ ազգի մեղաւորի զա
տասատանք յանանէն ։ և այր խորտիկս
3 հինցուցանէ զինս ։ * Ուզօր առ ամպարշ Հայէ ոչ
տուել ի բերան զրպարտիչ զտնանկս ։ ոտ պղ-
րոպէն անձրև սաստիկ և անօգուտս ։ պարտող
4 * Այնպէս որք թողուն զօրէնս ։ և գո ղաղտոս
վէրն զամպարշտուելի ։ իսկ որք սիրեն նմանէ
զօրէնս՝ պատերն զինեալք զպարիսպս ։ անդրոյ
5 * Այրք չարք ոչ իմանան զիրաւունս ։ սաստէ ։
որք խնդրեն զՏէր՝ իմաստութիւնք լինին ոգով պատ
6 յամի ։ * Ահա աղքատ՝ որ գնայ բսատե
ձչմարտուելի՝ քան զմեծատուն սուտ ։ ոտվ ։
7 * Պահէ զօրէնս որդի իմաստուն ։ իսկ ՚ի ՚ի
որ արածէ զարկարտուելի, անարկէ Ի9 ։ Ի ։
8 զՀայր իւր ։ * Որ ընդ զատուն իւր ՚ի
տոկոսեաց և՚ի վաշխից ։ ժողովէ զնա
9 այնմ, որ ողորմի աղքատաց ։ * Որ խո
տացուցանէ զունկն իւր՝ զի մի լսիցէ
օրինաց ։ և ինքն զիւր ուխտն պղծէ ։
10 * Որ մոլորեցուցանէ զուղիղս չար ձա
նապարհաւ ։ ինքն անկցի յտապականս
Թն ։ ամբիծք բաժանեսցեն զբարս

ՀԱՅԿԱԿԱՆ։ ՍԱՂՄՈՍՔ

Աստուածը ինչ ըսաւ Եղիայի՝ ո՞ւր կը
դարձնէ Աստուածային պատասխանը
իրեն ըսելով։ Ես ինծի կոտորեցուցի եօթը
հազար այր որ Բահաղայ ծունկ չեն
կրկներ։ Ուստի նոյնպէս ալ այս ժամանակ
ալ մնացորդ մը կայ՝ ընտրութեան շնոր-
հովը։ Ու եթէ շնորհովը է, ուրեմն գոր-
ծերովը չէ, թէ որ ոչ շնորհը ալ շնորհ
չէ։ Ուրեմն ի՞նչ։ Իսրայէլ որ կը փնտռէ
զայն, զայն չգտաւ, հապա ընտրութիւնը
գտաւ, իսկ միւսները կարծրացան։ Ինչպէս
որ գրուած է. Աստուած անոնց տուաւ
խոր քնի հոգի, աչքեր՝ որ չտեսնեն, ու-
նելիքներ՝ որ չլսեն, մինչեւ այսօր։ Եւ
Դաւիթ կ՚ըսէ. Թող անոնց սեղանը
անոնց առջեւ թակարդ ըլլայ, ու որս,
ու գայթակղութիւն, ու հատուցում
անոնց։ Թող անոնց աչքերը խաւարին՝
որ չտեսնեն, ու անոնց մէջքը միշտ
ծռեցուր։ Ուրեմն կ՚ըսեմ. Միթէ
անոնք այնպէս սայթաքեցան որ
ինկան։ Երբեք։ Հապա անոնց յան-
ցանքովը փրկութիւնը հեթանոսնե-
րուն եկաւ, որ անոնց նախանձեցնէ։
Իսկ եթէ անոնց յանցանքը աշխարհի
հարստութիւն եղաւ, ու անոնց պա-
կասը՝ հեթանոսներուն հարստութիւն
եղաւ, ուրեմն անոնց լիութիւնը որ-
չափ աւելի՝ կրնայ ըլլալ։ Ես ձեզի
կ՚ըսեմ հեթանոսներուն, որովհետեւ
ես հեթանոսներուն առաքեալն եմ,
իմ պաշտօնս կը փառաւորեմ, եթէ
գուցէ իմ մարմնոյս ազգակիցները
նախանձեցնեմ, ու անոնցմէ ոմանք
փրկեմ։ Որովհետեւ եթէ անոնց
մերժուիլը աշխարհի հաշտութիւն
եղաւ, ի՞նչ պիտի ըլլայ անոնց ըն-
դունուիլը, եթէ ոչ մեռելներէն կեան-
քի յարութիւն։ Եթէ նուիրուած
հունտը սուրբ է, խառնուրդն ալ
այդպէս է, ու եթէ արմատը սուրբ է,
ճիւղերն ալ այդպէս են։ Ու եթէ
ճիւղերէն ոմանք կտրուեցան, ու դուն
որ վայրենի ձիթենի էիր, անոնց մէջ
պատուաստուեցար, ու ձիթենիին
արմատին ու պարարութեան հաղոր-
դակից եղար, մի՛ պարծենար ճիւղե-
րուն դէմ։ Իսկ եթէ պարծենաս, դուն
արմատը չես որ կը բռնէ, հապա
արմատը՝ դուն։ Ուրեմն կ՚ըսես. Ճիւ-
ղերը կտրուեցան, որպէսզի ես պատ-
ուաստուիմ։ Լաւ, անհաւատութեան
համար կտրուեցան, իսկ դուն հաւա-
տովդ կը կենաս։ Մի՛ հպարտանար,
հապա վախցիր։ Որովհետեւ եթէ
Աստուած բնական ճիւղերուն չխնայեց,
գուցէ քեզի ալ չխնայէ։ Ուրեմն տես
Աստուծոյ քաղցրութիւնն ու խստու-
թիւնը, խստութիւնը՝ անոնց որ ինկան,
իսկ քաղցրութիւնը՝ քեզի, եթէ քաղ-
ցրութեան մէջ կենաս, հակառակ
պարագային դուն ալ պիտի կտրուիս։
Ու անոնք եթէ անհաւատութեան մէջ
չկենան, պիտի պատուաստուին, որով-
հետեւ Աստուած կարող է նորէն
պատուաստելու։ Որովհետեւ եթէ դուն
վայրենի ձիթենիէն բնական կտրուե-
ցար, ու բնութեան հակառակ պատ-
ուաստուեցար բարի ձիթենիին մէջ,
որչափ աւելի՝ բնական ճիւղերը իրենց
ձիթենիին մէջ պիտի պատուաստուին։
Որովհետեւ եղբայրնե՛ր, չուզեմ որ
այս խորհուրդին անտեղեակ ըլլաք,
որպէսզի ինքնահաւան չըլլաք, թէ
Իսրայէլի մէկ մասին կարծրացում
եղաւ, մինչեւ որ հեթանոսներուն
լիութիւնը մտնէ։ Ու այսպէս ամբողջ
Իսրայէլ պիտի փրկուի, ինչպէս որ
գրուած է. Սիոնէն պիտի գայ Փրկիչը,
ու պիտի հեռացնէ Յակոբէն ամբար-

ասել.

10 Ես եմ Տէրը, ձեր Աստուածը, որ ձեզ հանեցի Եգիպտոսի երկրից, որ ձեզ համար իմ Աստուածը լինեմ. սրբեցէ՛ք ձեզ, եւ սո՛ւրբ եղէք, որովհետեւ ես սուրբ եմ:

11 Ձեր անձերը պղծոտ մի՛ դարձնէք սողունների եւ սողացողների միջոցով, որոնք երկրի վրայ են սողում:

12 Ես եմ Տէրը, ձեր Աստուածը, որ ձեզ հանեցի Եգիպտոսի երկրից, որ ձեզ համար իմ Աստուածը լինեմ. սրբեցէ՛ք ձեզ, եւ սո՛ւրբ եղէք, որովհետեւ ես սուրբ եմ:

13 Սա է օրէնքը անասունների, թռչունների, ամեն կենդանի էակների, որոնք շարժւում են ջրերում, եւ ամեն էակների, որոնք սողում են երկրի վրայ:

14 Որպէսզի տարբերութիւն դնէք պիղծ եւ մաքուր, ուտելի եւ չուտելի կենդանիների միջեւ:

15 Ես եմ Տէրը, ձեր Աստուածը, որ ձեզ հանեցի Եգիպտոսի երկրից, որ ձեզ համար իմ Աստուածը լինեմ. սրբեցէ՛ք ձեզ, եւ սո՛ւրբ եղէք, որովհետեւ ես սուրբ եմ:

15.13.

զբեայսին յանձն նորա ։ * Եւ համարձակ
զարտասուել ի բարձրեալ քեռէ ան-
զգաստ ։ եւ ի խնամատուութեան մերձենալ հան-
քեռէ ։ * Ովազաւար՝ որ հաւանի բանից
անիրաւութենէ ։ ամենեքեան՝ որք ընդ-
հաւասար են՝ անօրէնք էն ։ * Փոխատուի՛
և փոխատուե՛ի՝ ի մի վայր եկեալ ։ զայ
ցեալութեն առնել երկոցունց Տէր ։
* Ովազաւար՝ որ չքնարուեալ զատկ
զաղքատս, աշխատութեամբ ի վկայութեան
հաստատեցայ ։ * Ոչ՝ և կշտամբանք
տան զիմաստութեան ։ մանուկ մոլո-
րեալ՝ յաւօթ առնէ զծնօղս իւր ։
* Եւ բազմանալ ամբարշտաց՝ յաձա-
խին մեղք ։ և՛ ինչ կործանմանն ար-
զարք յերկեղի լինին ։ * Խրատեա՛ զոր
ի քո՝ և հանգուսցէ զքեզ ։ և տայցէ
զպարտ անձին քում ։ * Ո՛չ զայն առաջ
նորդ ազգի անօրինի ։ իսկ որ պահէ զօ
րէնսդրութիւն ։ զի Թէպէտ և
յամանայ՝ ոչ հնազանդի ։ * Յորժամ
տեսանիցես զայր յանդուգն բանիւք,
զիտացի՛ր՝ զի յոյս գոյ յանզգամին քան
՛ի նմա ։ * Ար փափկանոյ ի մանկու-
Թէ, ծառայ լիցի ։ և յետոյ վտանգեսցի
յանկ

ցաղտ զՀաւատարմութիւն: (և այլ հեթ
զատարկութեան զմեզ:) և այլ արտօնող
զիւրեանց զմեզ: * ԻԱ. Ազատութեան 23
զիւրեանց զմեզ: * Ի զատարկութեան զմեզ
զանդեան զիւրեանց: * Ի զատարկութեան զմեզ
զիւրեանց զմեզ: * Ի զատարկութեան զմեզ
զանդեան զիւրեանց

հանդերձս պիտանիս ձեռօք իւրովք։
14 *Եւ ես եղև ինքն զնաս շահաբեր ։ ի՛ն
հեռատատանէ ժողովէ զմեծութեն ։
15 *Յառնէ ընդ առաւօտս. և տայ զկե
րակուր ընտանեաց. և զգործ նաժշ
16 տաց ։ *Տեսեալ զանդաստան գեղե
ցիկ՝ և գնէ զնա, և ի տուրց ձեռաց
17 իւրոց պտղէ զերկիր ։ *Պնատեալէ
հզօրապէս զմէջ իւր ումեքց զբազուկս
18 իւր՝ ի գործ։ *Եւ չհաշակեաց՝ զի քաղցր
է գործել, և ոչ չինչանի զայմ գիշերս
19 չրագ նէր ։ *Ձեռս իւր ձգէ յօգուտս
և զմատունս իւր անձանձրոյթ տայ
20 ի լայս ։ *Ձեռս իւր բանայ տնանե
կաց և զպատուական կարկատէ տղքատաց ։
21 *Մէնչ հոգայ ի տան կոլմանէ այր
նի, յորժամ ամենքեան զգեցեալեն զկրկին
22 պատմուճանս ։ *Արար առն իւրում
բեհեզս և ծիրանիս ։ և անձին իւրում
23 արկանելիս ։ *Նշանաւոր է ի դրտանս
այր նորա. յորժամ նստցի ի ժողովրդեան՝ ի մէջ ծերոց բնակչաց երկրի ։
24 *Արտաս արար՝ և վաճառեաց, և առ
կանեցին արար՝ քանանացւոց ։
25 *Զգեցան իւր եղայ ջաւիղ՝ և խնա
մուն ։ զկարգ եղ լեզուի իւրում ։
*Զո-

26 * Օգտուխեն ու զամեծ մէսդ մէսդերուխեն
զգեցան ։ ու ուրախ ելլէ յաւուրս յե-
27 տոյ ։ * Յաւուրքն եկն Հոռոմ ե-
ւոյն ։ ոչ ունէր ու զհայ գաւառը-
ւոյն ։ ու զհայ գաւառը-
ւոյն ։ ոչ ունէր ու զհայ գաւառը-
ւոյն ։ ոչ ունէր ու զհայ գաւառը-
ւոյն ։ ոչ ունէր